

LETO XXII. Štev. 181

GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZRA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1961 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

TROJNI RAZGOVORI ZAHODNIH ZUNANJH MINISTROV KONČANI

Prvi korak je storjen

Velika Britanija, Francija in ZDA obsojajo nacionalizacijo družbe Sueškega prekopa in predlagajo sklicanje konference 24 držav, na kateri bi proučili upostavitev mednarodnega nadzorstva nad Sueškim prekopom

London, 3. avg. (Tanjug). — Prva faza sueške krize je bila sinoči zaključena z objavo skupnega stališča treh zahodnih držav nasproti egiptovskemu sklepu o nacionalizaciji družbe Sueškega prekopa. Skupno stališče o sueškem opravljanju, na katero sta po mnenju opazovalcev v Londonu opipavala angleško-francoska politika »odločnosti in ameriško stališče »prezornosti ali tisto, kar so tu pa tam opisovali kot »manjšo zainteresiranost«, je sad nepričakovano dolgih in v naglici sklicanih sestankov oziroma razgovorov.

Razgovori so se začeli v nedeljo zvečer z javno izraženim namenom, da bi se zaključili že drugi dan. Ko sta voditelja angleške in francoske delegacije Selwyn Lloyd in Pineau spoznala, da ni moč ničesar storiti, dokler ne bo stopil na čelo ameriške delegacije na teh važnih razgovorih predstavnik z večjimi pooblastili, sta zahtevala Dullesovo navzoč-

Turčija, Velika Britanija in Rusija ter 16 naslednjih dežel, »široko zainteresiranih na nemotenih plovbi njihovih ladij po Sueškem prekopu: Avstralija, Ceylon, Danska, Etiopija, Zahodna Nemčija, Grčija, Indija, Indonezija, Iran, Japonska, Nova Zelandija, Norveška, Pakistan, Portugalska, Švedska in ZDA. Na koncu poročila je rečeno, da so vlade ZDA, Velike Britanije in Francije pripravljene sodelovati v delu omenjene konference.

Konferenca na ravni zunanjih ministrov

Po uradno izraženem angleškem gledišču bi sklicali konferenco ne glede na to, ali bi vse povabljene dežele sprejele vabilo ali ne. Ni pa še znano, kakšna večina bo potrebna na konferenci za sprejemanje sklepov.

V Londonu so sinoči uradno sporočili, da so bila poslana vabila vladam 24 dežel, da bi se udeležile mednarodne konference o Sueškem prekopu. Vabila so poslali prek angleških veleposlanstev v teh deželah. Konferenca naj bi bila na ravni zunanjih ministrov.

IZJAVA VODJE JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE AVDA HUMA O RAZGOVORIH V MOSKVI

Posojilo omogoča Jugoslaviji

da se brez večjih obremenitev notranje bilance loti širšega izkoriščanja svojih naravnih virov — Dobava opreme za melioracijska dela in rudniških naprav

Vodja jugoslovanske gospodarske delegacije na razgovorih v Moskvi Avdo Humo je dal na prošnjo dopisnika Tanjuga naslednjo izjavo o pomenu v Moskvi podpisanih sporazumov.

»Ugodni razvoj gospodarskih stikov, ki so se začeli razvijati takoj po beograjski deklaraciji, katere splošni politični in mednarodni pomen je zelo velik, je kmalu opozoril na to, da so dane nove možnosti in nove oblike gospodarskega sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. Obe strani sta spoznali, da z uspehi, doseženimi doslej na gospodarskem področju, še niso izčrpane vse možnosti in da so na razpolago še širši viri za medsebojno gospodarsko sodelovanje, zlasti ker sta se obe strani pred tem sodelovanjem sporazumeli o mnogih važnih in perečih političnih vprašanjih.

Tako je nastala tudi potreba, izvirajoča iz skupne težnje, da bi našli pot k nadaljnji poglobitvi gospodarskih stikov z novimi oblikami gospodarskega sodelovanja na področju velikih in dolgoročnih investicijskih dogovorov. Razgovori v Moskvi so se razvijali v tej smeri in privedli do sporazuma med vladami Jugoslavije, ZSSR in DR Nemčije.

V razgovorih, kakor tudi v sporazumu o kreditu se pojavlja tudi vlada DR Nemčije. Vlada FLRJ se je v svoji gospodarski politiki ravnala po načelih najširšega sodelovanja z vsemi deželami, kolikor se to sodelovanje giblje v pogojih enakopravnosti in kolikor je v obojestransko korist, njegov cilj pa, da v ugodnih pogojih omogoči Jugoslaviji izkoriščanje njenih bogatih naravnih virov. In zato je sprejela ponudbo vlade DR Nemčije, da bo tudi ona sodelovala v kreditiranju industrije aluminija. Kakor je videti iz skupnega poročila treh delegacij, bosta dali vladi Sovjetske zveze in DR Nemčije Jugoslaviji na razpolago 175 milijonov dolarjev posojila za celotno izgradnjo prve faze kombinata za izdelovanje aluminija, za drugo fazo tega kombinata pa se bodo zainteresirane stranke glede vsote in roka izgradnje dogovorile pozneje. S tem posojilom ni bila izčrpana možnost nadaljnje izgradnje industrije aluminija v Jugoslaviji, marveč se s tem uresniči samo del generalnega načrta te industrije, ki mu poseveča jugoslovanska vlada v se-

Moskva, 3. avg. (Tanjug). Kot sad razgovorov v Moskvi je bil podpisan sporazum med vladami FLRJ, ZSSR in DR Nemčije o sodelovanju pri izgradnji podjetij industrije aluminija v Jugoslaviji. Sporazum predvideva, da bo začela vlada FLRJ leta 1956 graditi kombinat industrije aluminija v zmogljivosti 100.000 ton aluminija letno.

Vlada ZSSR in vlada Demokratične republike Nemčije bosta sodelovali z vlado FLRJ pri izgradnji prve etape omenjenega kombinata z zmogljivostjo 50.000 ton aluminija letno in hidrocentral zanj in pri razširitvi proizvodnje boksita, sode in katodnih blokov, že obratujočih obratov v obsegu, nujno potrebnem za zagotovitev proizvodnje 80.000 ton aluminija. Najpoznejše leta 1961 bo dograjena in začela obratovati prva etapa omenjenega kombinata.

Za finansiranje izgradnje prve etape kombinata, hidrocentral in podjetij za izdelovanje ustreznih izdelkov, bosta dali vladi ZSSR in DR Nemčije vladi FLRJ dolgoročni kredit v znesku 700 milijonov rubljev (oz. 175 milijonov dolarjev) v enakih delih proti 2% letnim obrestim. Kredit se bo odplačeval v dobavi aluminija Sovjetski zvezi in DR Nemčiji iz proizvodnje tega kombinata ter

valjanih izdelkov iz aluminija. Sovjetska zveza bo na račun danega kredita dobavila Jugoslaviji ustrezno količino pšenice, denar od njene prodaje pa bo uporabljen za finansiranje notranjih izdatkov v zvezi z izgradnjo navedenih podjetij. Vlada ZSSR in vlada DR Nemčije sta se sporazumeli, da bosta dali vladi FLRJ kredit za finansiranje izgradnje druge etape kombinata za izdelovanje aluminija, tako da bosta pogodbeni stranki čas in obseg dajanja kredita določile naknadno.

Sporazum predvideva, da bodo ustrezne organizacije pogodbenih strank sodelovale pri projektiranju podjetij, ki naj bi jih zgradili, in da bodo sovjetske organizacije ter organizacije DR Nemčije zagotovile dobavo opreme, tehnično pomoč med izgradnjo, montiranje opreme, začetek obratovanja podjetij, kakor tudi licence in tehnično dokumentacijo, potrebne za organizacijo proizvodnje v že obratujočih podjetjih. Dokumentacija bo brezplačna.

Pogajanja so se razvijala v duhu medsebojnega razumevanja in želje, da bi ta sporazum koristil ne samo pogodbenim strankam, marveč tudi krepitvi in razvoju mednarodnega gospodarskega sodelovanja.

danjem trenutku vso pozornost. Znano je, da so možnosti izgradnje te industrijske panoge mnogo večje, kakor bo doseženo s tem posojilom za obe fazi.

Ob tej priložnosti bi rad opozoril na nekatere značilnosti tega sporazuma. Sporazum predvsem predvideva konkretno finansira-

nje izgradnje kombinata za izdelovanje aluminija s potrebnimi hidrocentralami in drugimi ustreznimi objekti. Razen investicijske opreme so predvidena v okviru posojila tudi sredstva za nakup blaga za kritje dinarskih izdatkov v zvezi z izgradnjo in montiranjem ter drugimi gradbenimi deli. Ta določba je nov in pomemben element v razvoju gospodarskih stikov med deželami, ki so podpisale sporazum. Razen tega sporazuma izpodbija zelo ugodne pogoje glede odplačevanja posojila. Čas odplačila je predviden dolgoročno proti 2% obrestim, razen tega pa so predvideni še drugi ugodni pogoji za odplačilo. Tako so pogoji odplačevanja posojila prilagojeni samemu značaju dolgoročnih investicij in gospodarskim možnostim Jugoslavije. Posojilo se bo odplačevalo z dobavami aluminija in aluminijastih izdelkov.

Posojilo omogoča Jugoslaviji, da se brez večjih obremenitev notranje bilance med izgradnjo loti širšega izkoriščanja svojih naravnih virov, ki so spričo bogatih ležišč boksita in cenene hidroenergije za razvoj te industrijske panoge zelo ugodni.

Razen sklenjenega sporazuma o aluminiju so privedla pogaja-

nja tudi do podpisa protokola o uporabi 40 milijonov dolarjev iz neuporabljenega dela že prej sklenjenega investicijskega kredita v Sovjetski zvezi. Protokol predvideva dobavo investicijske opreme za obsežna melioracijska dela v žitornih krajih Jugoslavije, kakor tudi opreme za kmetijstvo. Dogovor o dobavi melioracijske in kmetijske opreme bo znatno pripomogel k napredku jugoslovanske vlade, da pospeši razvoj kmetijstva in doseže potrebni napredek tudi na tem tako važnem področju narodnega gospodarstva. Razen tega protokol predvideva nakup celotne opreme v Sovjetski zvezi za začetek obratovanja novega premošnjaka na Kosovu z letno zmogljivostjo 2,5 milijona ton lignita.

Razen te opreme je predviden tudi nakup 6 potniških letal, s čimer se bo znatno povečal naš zračni promet, dalje nakup opreme za nafto in plin, kakor tudi nekatere druge manjše industrijske opreme, važne za gospodarski razvoj naše države.

Treba je poudariti, da so delegacije v medsebojnih razgovorih ugotovile, da sklenjeni sporazumi ne izčrpajo možnosti glede nadaljnega razvoja koristnega medsebojnega gospodarskega sodelovanja. Oba v Moskvi podpisana gospodarska instrumenta sta velikega pomena v važnem razvoju gospodarskih stikov in gospodarskega sodelovanja med omenjenimi deželami. Posebej moram poudariti, da so bili v sedanjih gospodarskih pogajanjih doseženi uspehi navdihnjeni z željo, da bi storili nove pomembne korake na področju našega gospodarskega sodelovanja, ki koristijo obema deželama. Po pozitivnem razvoju v stikih z Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, navdihnjenih z naprednim duhom beograjske deklaracije in z duhom dveh deklaracij, podpisanih nedavno v Moskvi, je bilo naravno pričakovati te uspehe v pogajanjih.

Na koncu bi rad izrazil zadovoljstvo in zahvalo za prijateljski sprejem, ki so ga bili deležni člani jugoslovanske gospodarske delegacije v Sovjetski zvezi. V Sovjetski zvezi, kjer smo se mudili skoraj dva meseca, so nas često ganili izrazi prijateljstva sovjetskih ljudi do naših narodov.

Egipt odklanja mednarodno nadzorstvo

Kairo, 3. avgusta (Reuter). — Egiptovski uradni krogi so zavrnili predlog treh zahodnih držav o mednarodnem nadzorstvu nad Sueškim prekopom. Neki egiptovski predstavnik je sinoči izjavil, da se pobude zahodnih držav »sploh ne ozirajo na pravice Egipta do suverenosti znotraj lastnih meja. Uradni krogi pravijo, da Egipt, kakor tudi ZDA gleda Panamskega prekopa, »nikoli ne bo sprejel mednarodnega nadzorstva nad Sueškim prekopom«.

Eden in parlament odšla na počitnice

London, 3. avg. (AFP). — Davi je bila seja angleške vlade, na kateri so proučili prvo reagiranje na sklep zahodnih držav o sklicanju mednarodne konference o Suez. Načelnik generalštaba se seje ni udeležil, marveč se je v Downing Streetu sestel z ministrskim predsednikom Edenom, ki bo danes odpotoval v Chequers, kjer bo ostal nekaj dni na počitnicah.

Sinoči je bil britanski parlament zavoljo poletnih počitnic, ki bodo trajale do 23. oktobra, razpuščen. Če pa bi se položaj poslabšal, utegnejo poslance poklicati na izredno zasedanje, da bi potrdili nekatere ukrepe, ki bi jih vlada utegnila storiti.

Vlada s Pineaujem

Pariz, 3. avg. (Tanjug). Francoska vlada je na svoji današnji seji soglasno odobrila stališče zunanjega ministra Pineauja na londonski konferenci treh zunanjih ministrov. Vlada je proučila možnosti skupne angleško-francoske akcije za primer, da Egipt ne bi sprejel sklepov londonskega sestanka.

Francoski poslanci so po kratki debati o Suezu odšli nočno na dvomesečne poletne počitnice.

Francija in Anglija sta pripravljene

za »učinkovite ukrepe« proti Egiptu, če Kairo ne bo sprejel londonskih sklepov

London, 3. avg. (Reuter) Londonski uradni krogi izjavljajo, da sestavljajo Velika Britanija, Francija in ZDA načrt o mednarodnem nadzorstvu nad Sueškim prekopom, ki ga nameravajo predložiti konferenci 24 dežel, sklicani za 16. avgust. Tri zahodne velesile nadaljujejo po diplomatski poti posvetovanja, pričakujejo odgovore povabljenih dežel. Hkrati Velika Britanija in Francija vsklajujeta svoje vojaške priprave »za vsak slučaj«.

V ameriških krogih izjavljajo, da ZDA niso storile podobnih ukrepov, pričakuje pa, da jih bo Velika Britanija in Francija obveščala o svojih pripravah.

Londonski »Times« piše danes v tej zvezi, da stoji Velika Britanija in Francija na stališču, da bosta začeli akcije, če ne bo »možno doseči pravičnega sporazuma«. Časnik trdi, da se s tem stališčem strinjajo tudi ZDA.

Britanska kraljica je včeraj podpisala proglas, s katerim je vlada pooblaščen, da iz rezerve pokliče v vojsko specialiste za službo v vzhodnem Sredozemlju. Minister za vojsko Head je v Sposodnem domu izjavil, da številno predvidenih rezervistov ni veliko. Rekel je tudi, da so pooblastila, ki jih daje kraljičin proglas, zelo široka, če pa bo potreba, da bi vpoklicali tudi druge kategorije rezervistov, bo vlada sklicala parlament.

Britansko ministrstvo za letalstvo je potrdilo vest, da so več eskadril dvomotornih reaktivnih

bombnikov »Canberra« poslali iz oporišč v Veliki Britaniji na Srednji vzhod. Za zdaj bodo ta letala na letališču na Malti. Vsa transportna letala britanskega letalstva, ki so na razpolago, uporabljajo zdaj za prevoz materiala in rezervnih delov. Predstnik ministrstva za letalstvo je tudi izjavil, da so v več britanskih bombniških oporiščih v Veliki Britaniji ukinili dopuste.

Britanska admiraliteta je sporočila, da namerava v začetku prihodnjega tedna poslati v Sredozemlje tri nosilke letal, in sicer »Bulwark«, »Theseus« in »Ocean«.

Britanska vlada je preklcala vsa izvozna dovoljenja za preiskrbo Egipta z orožjem in strelivom. V prihodnje ne bodo dajali nobenih dovoljenj za preiskrbo Egipta z blagom te vrste.

Pariz, 3. avg. (AFP) Člani posadke ladij v okviru francoske eskadre v Sredozemlju, ki so bili na dopustu, so dobili poziv, naj nastopijo službo in se zberejo v Toulonu.

Skupno poročilo

predstavnikov ZDA, Velike Britanije in Francije

Poročilo, ki so ga izdali po pet dni trajajoči konferenci, govori najprej o bivši družbi Sueškega prekopa in pravi, da je bila »mednarodnega značaja tako glede delničarjev, direktorjev in osebja, kakor tudi glede svoje odgovornosti za zagotovitev učinkovitega funkcioniranja Sueškega prekopa kot mednarodne vodne poti«. Potem poročilo opozarja na konvencijo iz leta 1888 o mednarodnem značaju Suez in o načelu proste plovbe ladij vseh dežel po njem v vojnem in mirnem času. Tri zahodne države opozarjajo tudi na to, da je Egipt leta 1954 sprejel načela te konvencije,

nanašajoče se na mednarodni gospodarski, trgovinski in strateški pomen tega prekopa.

V zvezi z nacionalizacijo tri zahodne države »ne načenjajo vprašanja pravic Egipta, da uživa in uresničuje popolno suverenost neodvisne dežele«, vstevši splošno priznanje pravice, kakor tudi nacionalizacijo, toda »v določenih pogojih« in kadar predmet nacionalizacije ni »mednarodnega pomena«. Po mnenju treh zahodnih držav pa pomeni nedavni sklep egiptovske vlade »mnogo več, kakor običajna nacionalizacija«. Tri zahodne države menijo, da je nacionalizacija Sueškega prekopa »samovoljna in enostranska« akcija in da je bila, kakor je rečeno v poročilu, »storjena, da bi lahko egiptovska vlada upostavila takšno stanje, da bi prekop služil čisto narodnim ciljem egiptovske vlade, bolj kakor mednarodnim, navedenim v konvenciji iz leta 1888«. Zahodne sile izražajo nadalje »obžalovanje, da se je egiptovska vlada zatekla k zanikanju osnovnih človeških pravic, ko je prisilila uslužbence Sueške družbe, da pod grožnjo aretacije nadaljujejo delo«.

»Tri zahodne države menijo,« je rečeno nadalje v poročilu, »da akcija egiptovske vlade, ki upošteva vse dane pogoje, ogroža svobodo in varnost prekopa, z jamčenis konvencijo iz leta 1888«. Zato menijo, »da je potrebna akcija, ki bi podpisnicam konvencije in vsem drugim deželam zagotovila prednosti omenjene konvencije«. Nadalje je v poročilu rečeno, da ZDA, Velika Britanija in Francija menijo, da je treba storiti ukrepe za izpolnitev »operativnih dogovorov v okviru enot mednarodnega sistema, katerega cilj bi bil zagotoviti kontinuiteto takšnega funkcioniranja prekopa, kakor je zajamčeno s konvencijo iz leta 1888 v skladu z zakoniti egiptovskimi koristmi«.

V tej zvezi tri zahodne države predlagajo, naj bi nujno sklicali mednarodno konferenco, ki bi se začela 16. avgusta v Londonu in ki bi se je udeležile predvsem države, ki so se pridružile konvenciji iz leta 1888: Egipt, Francija, Italija, Holandska, Španija,

Dulles upa v ureditev

Opozorilo v Egiptu živečim ameriškim državljanom

Washington, 3. avg. (Reuter). Ameriški zunanji minister Dulles se je vrnil danes iz Londona v Washington. V kratki izjavi, ki jo je po povratku dal o londonski trojni konferenci, je rekel: »Mi ne želimo na silo odgovarjati s silo.« Zatem je izrazil upanje, da bo konferenca o Sueškem prekopu, ki so jo predlagale tri zahodne velesile, prinesla ureditev, ki jo bodo »spoštovale vse dežele, vstevši Egipt, da bi tako odstranili nevarnost, da bi uporabili silo.«

Dulles je tudi izjavil, da bo predsedniku Eisenhowerju neutegoma poročal o razgovorih.

Ameriško veleposlanstvo v Kairu je davi navezalo stike z

ameriški državljani, živečimi v Egiptu in jim dalo vedeti, da pristojne ameriške oblasti »niso prezele njihovega položaja« in da bo veleposlanstvo »ponovno z njimi navezalo stike o pravem času«, če bo prišlo do »novega razvoja položaja«.

Britanski in francoski konzulati v Egiptu so že obvestili svoje državljane, da je zaželen evakuacija žensk in otrok in vseh drugih Francozov in Britancev, katerih navzočnost v Egiptu ni nujno potrebna.

Ameriška vlada je odklonila egiptovsko prošnjo, ki se nanaša na program šolanja egiptovskih pilotov, ki vozijo ladje skozi Suez, po ameriških strokovnjakih.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 4. avgusta:

Hladno, oblačno vreme, vmes plovišni nad 2300 m sneg. Jutranje temperature med 8 in 13, najvišja dnevna temperatura do 16, v Primorju do 23 stopinj C.

STANJE VREMENA

Dotok hladnega polarnega zraka iz severne v srednjo Evropo se nadaljuje. Nivo val je dosegel Alpe in bo jutri zajel naše kraje. Vreme bo še nestabilno in hladno.

II. gasilski festival

Dne 4. in 5. avgusta bo v Mariboru okrog 20.000 gasilcev manifestiralo svojo pripravljenost pripomoči k še večjemu napredku te pomembne organizacije

Ljubljana, 3. avg. Pod pokroviteljstvom Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije bo dne 4. in 5. avgusta v Mariboru II. slovenski gasilski festival.

Ze pri prvem festivalu, ki je bil leta 1952 v Ljubljani, se je pokazal precejšen razvoj našega gasilstva v pojoni dobi. Poseben razmah je dobilo slovensko gasilstvo po I. gasilskem festivalu. Naš gospodarski, kakor tudi splošen industrijski razvoj zahteva, da imamo dobro preventivno službo. Okrog 65.000 slovenskih gasilcev je organiziranih v 1324 gasilskih društvih in so vedno pripravljene, da pohite na pomoč, kadar je v nevarnosti imovina naših državljanov, pa naj bo to požar, izredne poplave ali druge elementarne katastrofe. Leta 1915 je bilo v Sloveniji samo 8500 gasilcev, leta 1940 jih je bilo 32.000, sedaj pa jih je, kakor smo omenili, 65.000, kar pomeni, da so se gasilska društva in članstvo podvojila v primeri z njihovim številom pred vojno.

Posebno važno vlogo posvečajo gasilska društva strokovnemu izobraževanju svojega članstva. Tako imamo v gasilskih društvih okrog 700 gasilskih častnikov, okrog 2000 gasilskih podčastnikov in preko 700 gasilskih strojnikov. Dve tretjini tega kadra se je strokovno izpopolnilo v pojoni dobi.

Zvezna skupščina je letos sprejela zakon o požarni varnosti. S tem zakonom so regulirani krajin gasilski skladi za opremo in napredek gasilske organizacije. Ti skladi se bodo 6rpali za gasilsko opremo, ko bo Izvršni svet izdal uredbu, oziroma pravilnik o 6rpanju in uporabljanju gasilskih skladov. Ze do sedaj je dala ljudska oblast več sto milijonov dinarjev za gasilske domove in gasilsko opremo.

Razen požarne varnosti kot osnovne dejavnosti gasilskih društev se gasilska društva ukvarjajo tudi s kulturno-prosvednim delom, posebno na podeželju, zlasti še tam, kjer ne obstajajo prostoetna društva. Tako posedujejo gasilska društva svoje godbe, pevске zbere, dramske skupine, telovadne odseke itd. Vsako leto so ob proslavah raznih večjih gasilskih-obletnih gasilske akademije, združene s pestrim kulturno-prosvednim programom. Zadnje leto tudi okrajni odbori SZDL krepko pomagajo pri oblikovanju našega gasilstva. Zaželeno bi bilo, da bi tudi občinski odbori SZDL večkrat obravnavali gasilske probleme na svojem območju in pomagali gasilcem pri premaganju raznih ovir in težko6.

Izredno važna vloga v gasilskih društvih je tudi to, da je zadnjih pet let pristopilo v gasilske vrste okrog 10.000 žena in deklet. Mnoge izmed njih se pripravljajo tudi na festival. Posebno mnogo žensk v gasilskih društvih imajo na Štajerskem.

Drug, prav tako razveseljivo pojav je, da je v gasilstvu okrog 25.000 mladine, od 10 do 25 let starosti. Posebno na podeželju ostajajo v gasilska društva vedno novi in novi mladinci.

Važno je tudi sodelovanje gasilskih organizacij z Rde6im križem pri saniteti in malih asanacijah in z Ljudsko tehniko. Nadalje gasilci tesno sodelujejo v izpenarnadni vzgoji in s Protiletalsko zaščito.

Po letos sprejetem sklepu bodo gasilci organizirali gasilska društva in gasilske trojke tudi po goratih krajih, kjer so mala naselja. V celjskem in mariborskem okraju so organizacijsko že pristopili k temu.

V zadnjih petih letih je bilo v naši deželi preko 2000 raznih požarov. Pri tem so gasilci obvarovali pred uni6enjem za približno 2 milijardi din ljudskega premoženja. Kako važno in odgovorno nalogo opravlja gasilska društva pri svojem 6lovekoljubnem in humanem delu, je razvidno tudi iz tega, da je bilo v zadnjih petih letih 305 gasilcev poškodovanih pri požarih in drugih elementarnih nezgodah.

Gasilska zveza LRS je lansko leto ostopila kolektivno v SZDL Slovenije. Popsod, kjer je SZDL na terenu aktivna, gleda tudi na to, da gasilce prireditve h kar najtesnejšemu sodelovanju.

Okrog 20.000 gasilcev in gasilk bo pohitelo v Maribor, da bodo v nastopu manifestirali odlo6no poljo slovenskega gasilstva za 6im večji napredek in razvoj gasilske organizacije v sedanji naši socialisti6ni stvarnosti.

Drugi slovenski gasilski festival bo važen mejnik za še večji razvoj strokovne, politične, kakor tudi kulturno-prosvedne dejavnosti slovenskih gasilcev, ki so sestavni del vsedržavne organizacije Jugoslovanske gasilske zveze.

M. H.

ZAVOD ZA TRANSFUZIZIJO KRVI BO DOBIL NOVO POSLOPJE

Ra6unajo, da se bo zavod lahko preselil v nove prostore že konec prihodnjega leta — Potem bo lahko razširil dejavnost ter omogo6il znatno zboljšanje zdravljenja bolnikov

Na tiso6e naših ljudi je razumelo pomen in nujnost krvodajalstva ter se zlasti na pobudo RK vklju6ilo med one, ki z dajanjem krvi pomagajo reševati življenje bolnikom. Prav tako pa je tudi ljudska oblast pokazala vso pripravljenost, da pomaga pri razvoju te službe. Med investicijami na podro6ju zdravstva je bila namre6 letos odobrena kot edina novogradnja prav zidava novega poslopja Zavoda za transfuzijo.

V dosedanjih zasilnih in do skrajnosti tesnih prostorih je zavod sicer uspešno izvrševal svoje osnovne naloge — odvzem krvi, konserviranje in destavo zdravstvenim zavodom — ne bilo pa bi mo6 v bodo6e v takih pogojih slediti hitreemu razvoju te službe in zadovoljiti vedno večje zahteve zdravstvene službe.

S tem je vodstvo zavoda tudi ra6unalo ter že več let pripravljalo in obravnavalo na6rte za zidavo novega poslopja. Letos, ko so bila odobrena potrebna investicijska sredstva, so zato lahko takoj predložili do podrobnosti izdelane na6rte za zgradbo, ki bo zgrajena ob Slajmerjevi ulici v bližini ginekološke klinike. Na licitaciji je najugodnejšo ponudbo predložil gradbeno podjetje »Gradiš« in verjetno bo mo6 prav na osnovi solidnega in razmeroma cenenege predra6una hkrati zgraditi vse tri trakte, medtem ko bi ob slabših pogojih morali zidavo tretjega trakta odložit. Sedaj je gradbiš6e že urejeno in bodo začeli delati v nekaj dneh, tako da bo stavba do decembra pod streho. V zimskih mesecih bo notranja dela opravilo podjetje »Monter« iz Zagreba.

V novem posloppju, ki bo predvidoma dograjeno in opremljeno do konca prihodnjega leta, bo mo6 sprejeti neprimerno več krvodajalcev kot v sedanjih prostori-

rih, kjer so morali ljudje na prostem in po hodnikih 6akati na spremil in na pregled, kar jih je zamudilo za več ur in kar je marsikoga tudi odvrgnilo od 6lovekoljubnega dejanja, da bi s svojo krvjo pomagal pri reševanju 6loveških življenj. Razen tega bo zavod lahko izvrševal nekatere naloge, ki jih doslej ni mogel. Med drugim bo lahko organiziral pripravlanje in sterilizacijo steklenic skupaj s sistemi in pripravami za odvzem in dajanje krvi, kar bo razpošiljal zunanjim bolnišnicam in zdravstvenim zavodom. To delo zahteva posebej izurjen kader, ki ga bolnišnice nimajo, že majhne pomanjkljivosti pa lahko izjovejo neprijetne posledice pri odvzemu oziroma dajanju krvi.

Druga pridobitev bo v tem, da bodo v novih laboratorijih na zavodu lahko izolirali posamezne sestavine krvi, ki jih je treba da-

jati bolniku pri dolo6enih boleznih, ter bodo s tem dosegli dvojni uspeh — večji 6inek pri zdravljenju in manjšo uporabo krvi. Iz ene krvne konserve bo namre6 mo6 izolirati posamezne sestavine za štiri bolnike.

Veliko deviz in tudi težav pri dobayah pa bo prihranila proizvodnja redkejših serumov, ki jih je bil zavod doslej primoran uvažati. Ti serumi so potrebni pri dolo6anju krvnih faktorjev zato, da dobi vsak bolnik ustrezno kri, kar ga o6uva pred kasnejšimi komplikacijami. Povsem novo podro6je bo tudi eksperimentalno delo, predvsem raziskovanja za izboljšanje postopkov pri konservaciji krvi in pri celotni transfuzijski in terapijski službi. Z novo zgradbo zavoda za transfuzijo bo dobila Slovenija dejansko inštitut, ki bo omogo6il sodobno zdravljenje.

M. N.

DNEVNA KRONIKA

VI. gorenski sejem odprt

Kranj, 3. avg. — Danes dopoldne ob 10. uri je podpredsednik OLO Kranj Dušan Horjak odprl VI. gorenski sejem. Otvoritvi so prisostvovali številni gosti, med njimi zvezni ljudski poslanec Boris Zihelr, 6lana Izvršnega sveta LRS Tone Fajfar in Tone Bole, sekretar Sekretariata za delo Zveznega izvršnega sveta France Popit, predsednik OLO Ljubljana dr. Marijan Dermastia, sekretar okrajnega komiteja ZKSL Ljubljana Janez Vipotnik, predsednik republiške gostinske zbornice Stane Renko, predsednik občinskega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner in drugi.

Velik uspeh skupine jugoslovanskih pevcev in instrumentalistov v Bolgariji

Skupina šestnajstih jugoslovanskih pevcev narodnih pesmi in instrumentalistov je bila na 40-dnevni koncertni turneji po Bolgariji. Jugoslovanski umetniki so imeli prvi koncert v Sofiji, na katerem so bili med drugimi nekateri 6lani vlade ter več 6lanov diplomatskega zbora. Po koncertu je ves bolgarski tisk pisal o velikem uspehu jugoslovanskih umetnikov in o topleni sprejemu pri občinstvu.

UNICEF nam bo pomagal zgraditi štiri nove mlekarne

Sekretar sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo v Zveznem izvršnem svetu Dragoslav Mutapovi6 je sprejel 6erač s6efa UNICEF programa za pospeševanje mlekarstva v Evropi in na Bliznjem vzhodu g Roberta Coppers, potem pa strokovnjaka za

prehrano in mlekarstvo organizacije FAO dr. Hansa Piterponta in Josepha MacLemonta.

Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi direktor Zveznega inštituta za mlekarstvo ing. Dušan Pavličić, so govorili o dosedanjem in nadaljnjem razvoju mlekarstva v naši državi ob pomo6i UNICEF. Govorili so tudi o novem programu pomo6i. Predstavniki UNICEF so se ugodno izrazili o predlogih za zgraditev novih mlekarin ob pomo6i te organizacije v Splitu, Mostarju, Titogradu in Zaje6aru.

Otvoritev mednarodne razstave radia in telekomunikacij

Tretja mednarodna razstava radia in telekomunikacij, ki jo bodo danes odprli na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, bo v znamenju za6etka doma6e televizije. Kdor še ni videl televizije, bo imel te dni dovolj pri-

lovske cesti, ker se trolejbusna proga ne more križati z elektrificirano železnico v isti višini, marve6 le v podvozu ali nadvozu.

Okolnost, da še ni odlo6eno, katera varianta za ureditev ljubljanskega vozliš6a bo dokon6no sprejeta, ne sme biti ovira za vklju6itev ljubljanskega vozliš6a v petletni plan. Kakor se zdi, odlo6itev ni več dale6. Ce upošteevamo naše realne mo6nosti, pride prakti6no v poštev le rešitev za gradnjo cestnih podvozov na Titovi in Celovski cesti ob delnem zvišanju proge za nekaj nad 1 m, da se olajša zgraditev cestnega podvoza. Rešitev s poglobitvijo pa je mnogo teže izvedljiva in zlasti tudi bistveno dražja, tako da jo je ekonomsko teko utemeljiti.

Spri6o velikih investicij za modernizacijo in elektrifikacijo prog za nabavo novega voznege parka bomo v prihodnjih petih letih imeli le omejene mo6nosti za gradnjo novih prog. V predlopu plana je zato predvidena le zgraditev treh odsekov jadranske železnice Beograd—Bar in prvoga dela normalnotirne proge Sarajevo—Plo6e (od Blažuju pri Sarajevu do Konjice). Razen tega je predvidena normalizacija proge Titograd—Nikišić in Krusevac—Ca6ak ter zgraditev drugega tira na progi Zagreb—Dugo selo in v zvezi z elektrifikacijo tudi drugega tira na obhodni progi pri Borovnici. Na Hrvatskem se še mo6no zavzemajo za zgraditev proge Split—Livno, ki naj omogo6i preskrbo Dalmacije s premogom iz premogovnega bazena Livno. Proga Hrpele—Kozper tudi ni vklju6ena v plan, ker je še v studiju, prav tako je še v studiju podaljšek nove proge Sutla—Kumrovec, bodisi do Poljčan ali do Pragerskega.

Predavanje Veljka Vlahovi6a o aktivni in miroljubni koeksistenci

Predsednik zunanje-politi6nega odbora Zvezne ljudske skupščine Veljko Vlahovi6 je v 6etrtek v Dubrovniku predaval o aktivni in miroljubni koeksistenci med državami. To je bilo tretje izmed osmih predavanj, predvidenih za mednarodni študentski seminar, na katerem sodeluje nad 70 študentov iz evropskih in izvenevropskih dežel.

Veljko Vlahovi6 je o6rtal temeljna na6ela aktivne in miroljubne koeksistence in poudaril, da je borba za univerzalnost OZN dejansko ena izmed bistvenih oblik te koeksistence. »Na6ela nacionalne neodvisnosti, nevmešavanja v notranje zadeve drugih dežel, kolektivne varnosti, zaščite 6loveških pravic in pravic narodov do samoodlo6be, gospodarska pomo6 manj razvitim deželam, vse tisto, kar tvori vsebino aktivne koeksistence, je konec koncev namenjeno oblikovanju takinega 6loveka, ki bo tvorec ne na rušiteljski gmotnih in kulturnih dobrin 6lovestva,« je rekel Vlahovi6.

Ko je odgovarjal na številna vprašanja udeležencev seminarja, je Veljko Vlahovi6 podrobno objasn timer nekatere konkretne posledice uveljavljanja aktivne in miroljubne koeksistence.

Televizijska snemalna kamera s snemalnimi in oddajnimi aparati, ki jih bomo videli v oddeku Sovjetske zveze

UKREP ZA POZIVITEV TRGOVSKEGA PROMETA IN ZA UREDITEV FINAN6NEGA POSLOVANJA GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

Trgovini znižane obresti za kredite za dopolnilna obratna sredstva

Guverner Narodne banke FLR Jugoslavije je s posebno odlo6bo odlo6il, da se dosedanja obrestna mera za kredite za dopolnilna obratna sredstva zniža trgovini na drobno in debelo od dosedanjih 7,5% na 6%. Dosedanja obrestna mera v višini 7,5% se je oblikovala na nate6ajih. Istoa6asno je guverner odlo6il, da se dolo6i obrestna mera v višini 9% letno za kredite za dopolnilna obratna sredstva gospodarskih organizacij, in sicer za pokritje nekurantnih in odvisnih zalog surovin in materiala, kon6nih izdelkov in blaga, dvomljivih in neizterljivih terjatev, kakor tudi za druge posebne namene izven redne in sezonske dejavnosti gospodarskih organizacij.

V obeh primerih bo banka uveljavljala nove obrestne mere od letošnjega 1. julija.

Oba odloka imata velik gospodarski pomen in sta odraz današnjega gospodarskega stanja. Zla-

sti velja to za trgovino na drobno in debelo, kjer je bil nujno potreben ukrep, da bi poživili promet, ki je v zadnjem 6asu nekoliko zastal. V prvi vrsti gre za promet z industrijskimi izdelki in ne morda tudi s kmetijskimi proizvodi. Zato znižanje obrestne mere v smislu tega odloka ne more veljati za kredite, ki so namenjeni za odkup kmetijskih proizvodov, ki jih uvižajo gospodarske organizacije trgovine na debelo. Pa6 pa velja znižanje obrestne mere za kredite na dopolnilna obratna sredstva, ki so bili odobreni proizvodnim gospodarskim organizacijam za pokritje zalog kon6nih izdelkov, ustvarjenih na podlagi posebnih odlokov zveznih organov. Mišljene so tudi blagovne rezerve, s katerimi naj bi vplivali na trg in na oblikovanje cen.

Drugi del odloka, s katerim se dolo6a obrestna mera na 9% za kredite, ki služi v namene, kot smo jih navedli, pa ima namen

urediti finan6no poslovanje podjetij. Brez dvoma bo ta ukrep prisilil, da se bodo začele gospodarske organizacije bolj zanimati za svoje notranje probleme, da se bodo 6imprej rešile odvisnih zalog, nekurantnega blaga, dvomljivih terjatev in podobno. Posebno bo tako visoka obrestna mera morala vplivati na skrbnejše gospodarjenje in na posve6anje večje pozornosti temu, komu prodajajo svoje blago ali usluge, zlasti pa, da bodo skrbele za 6imhitrejšje pla6ilo. Tudi bodo skrbeli, da se rešijo odvisnih zalog surovin, saj je znano, da imajo nekatera podjetja takih surovin za desetletja naprej.

Prepri6ani smo, da bo imel navedeni ukrep guvernerja Narodne banke pozitiven 6inek na naše gospodarstvo. Pripominjamo, da je ta ukrep v najtesnejši zvezi z znižanjem garancijskih zneskov, ker oba ukrepa zasledujeta isti ekonomski 6inek

ZASEDANJE PLENUMA EKONOMSKO-SOCIALNEGA SVETA OZN

Pomoč nerazvitim deželam

Jugoslovanski delegat dr. Brilej za pospešitev gospodarskega razvoja

Zeneva, 3. avg. (Tanjug) — Plenum Ekonomskega-socialnega sveta je začel obravnavati eno izmed najvažnejših točk dnevnega reda letošnjega zasedanja — vprašanje finansiranja gospodarskega razvoja. Včeraj so govorili delegati Nizozemske, Argentine, Pakistana in Jugoslavije.

Nizozemski delegat je izrecno poudaril, da je treba čimprej ustanoviti posebni sklad OZN za gospodarski razvoj. Poudaril je, da so vzroki neprestanega zaviževanja ustanovitve tega sklada izključno politični.

Argentinski delegat je izrazil mnenje, da bodo ta posebni sklad OZN prej ali slej ustanovili in da takšen ukrep zahteva izboljšanje mednarodnega položaja.

Pakistanski delegat je s precejšnjim pesimizmom govoril o poplavi literature, ki obravnava gospodarski razvoj nerazvitih dežel, in o majhnih praktičnih sadovih v tej smeri.

Zatem je govoril vodja jugoslovske delegacije veleposlanik dr. Brilej, ki je najprej poudaril, da je svet zdaj prišel v fazo, za katero je značilna ne samo čedalje večja zavest vlad, da je tre-

ba pospešiti gospodarski razvoj nerazvitih dežel, temveč so zanj značilni tudi ugodnejši politični in gospodarski pogoji, ki omogočajo, da se teh problemov lotimo učinkoviteje in konstruktivneje.

Poudaril je, da vprašanje pomoči gospodarskemu razvoju postaja čedalje bolj predmet zanimanja in razpravljanja mnogih vlad.

V tej zvezi je navedel razgovore med predsednikom francoske vlade Molletom in predsednikom Titom, razgovore med francoskimi in sovjetskimi državniki, kakor tudi razgovore med jugoslovske in sovjetske vladne delegacije. Isti problem so obravnavali tudi na zadnjem sestanku Sveta Atlantskega pakta in v uradnih krogih ZDA.

Dr. Brilej je izrazil prepričanje, da bo takšen razvoj ugodno vplival na napore za ureditev tega vprašanja.

Dalje je poudaril, da je tudi sedanje zasedanje, enako kakor prejšnja, pokazalo, da je moč malone vse svetovne gospodarske probleme urediti z izboljšanjem gospodarskega razvoja. Izkušnje nam kažejo, kako so interesi razvitih in nerazvitih dežel med seboj odvisni in koliko je napredek enih odvisen od gospodarskega razvoja drugih. Zato zdaj ni moč več govoriti samo o nujni ureditvi gospodarskega razvoja nerazvitih dežel. Ta potreba postaja akutna sprito tega, da se nahajamo v procesu naglega tehnološkega napredka na svetu. Popolno izkoriščanje ugodnih pogojev, ki so zdaj dani, lahko pomeni alternativo v primerjavi s svetovnim kaosom, v katerega bi utegnili biti pahnjeni sprito čedalje večjega prepada ne samo med razvitimi in nerazvitimi deželami, temveč tudi med vodilnimi industrijskimi deželami in ostalim delom sveta.

Dr. Brilej je dalje poudaril, da ne zadostuje samo govoriti o zdravih načelih uravnovešenja gospodarskega razvoja, marveč je treba dati finančno pomoč nerazvitim deželam, da bi jih tako usposobili za enakomerni razvoj.

Na podlagi zbranih podatkov je dr. Brilej poudaril, da mednarodno privatno finansiranje ne more prispevati k ureditvi omenjenih problemov in ga je zato treba prilagoditi sedanjim spreminjenim razmeram. Koristno bi bilo proučiti možnosti za večjo uporabo prožnejših oblik izvoza privatnega kapitala prek večje udeležbe le-tega v srednjeročnem in dolgoročnem kreditiranju izvoza opreme iz industrijskih dežel.

Vsekakor pa dejstva jasno kažejo, da problema ekonomskega razvoja nerazvitih dežel ni moč urediti brez mednarodnega javnega finansiranja.

Jugoslovanski delegat je dalje poudaril, da je treba odkloniti politična in strateška merila pri dajanju pomoči za gospodarski razvoj, in dejal, da je OZN najprimernejši forum za izvajanje programov pomoči.

Na koncu je dr. Brilej izrazil mnenje, da bi bilo treba čimprej začeti sestavljati statut sklada za gospodarski razvoj in se lotiti drugih ukrepov, ki bi privedli do čimprejšnje ustanovitve tega sklada.

»Ne želim napraviti vtisa, da sem pesimist, želim pa poudariti, da odlaganje ustanovitve tega sklada iz leta v leto poglablja naprotja v svetovnem gospodarstvu in s tem čedalje bolj otežkoča, da bi našli ustrezne ureditve. Narodi sveta ne bodo mogli razumeti nadaljnega odlaganja akcije za ustanovitev sklada. Tu ne gre samo za najpomembnejšo akcijo Sveta, marveč tudi za vlogo, ki jo mora OZN igrati v sodobnem svetu,« je zaključil dr. Brilej.

»Rude pravo« o odnosih z Jugoslavijo

Praga, 3. avg. (Tanjug). Osrednje glasilo KP CSR »Rude pravo« izraža v današnji številki prepričanje, da se bodo češkoslovaško-jugoslovaški odnosi še nadalje razvijali v korist obeh dežel. V uvodniku, posvečenem češkoslovaški zunanji politiki, poudarja častnik tradicionalno prijateljstvo med narodi Jugoslavije in CSR ter pravi, da vseh možnosti za medsebojno sodelovanje še zdaleč niso izkoristili.

O tem predmetu piše častnik »Zemljedelski novnik«, ki med drugim poudarja, da je bilo veliko storjenega za upostavitve prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Razstava jugoslovanskih fotografij v Trnovu

Sofija, 3. avg. (Tanjug). — Včeraj so v mestu Trnovu odprli razstavo fotografij »Deset let nove Jugoslavije«. To razstavo so doslej razen v Sofiji priredili še v štirih okolišnih središčih. Razstava je povsod zbudila veliko zanimanje.

Po nepopolnih podatkih je doslej razstavo v teh mestih videlo okrog pol milijona ljudi.

Premiki v ameriških strankah

Ta mesec bodo imeli demokrati in republikanci konference, na katerih bodo dokončno imenovali svoje kandidate na predsedniških volitvah

New York, 3. avg. (Tanjug). V ameriški predvolilni kampanji vzbujata trenutno Stassen in Kefauver največ pozornosti kot dva »simptom«, ki kažeta na premike v dveh glavnih ameriških političnih strankah, republikanski in demokratski.

Demokratski senator Kefauver, ki se je več mesecev boril za mesto demokratskega predsedniškega kandidata proti svojemu najmočnejšemu tekmeču Stevensonu, se je umaknil in pozval vse svoje pristaje, naj glasujejo za Stevenson. Tisk in politični krogi so ta umik pojasnili kot »strnjevanje demokratskih vrst« v teh zadnjih dneh pred dokončno odločitvijo o predsedniških in podpredsedniških kandidatih.

V republikanski stranki pa se, kot sodi večina tiska, položaj razvija v obratni smeri. Vplivni republikanec Stassen je pred nekaj dnevi nasprotoval Nixonovi kandidaturi za mesto podpredsednika, s čimer je povzročil »splošno zmedo« v republikanski stranki. Stassen je kot posebni Eisenhowerjev svetovalec za razorožitev zaprosil za 4 tedne dopusta in že prvega dne dopusta izjavil, da bi Nixonovo ime na Eisenhowerjevi listi utegnilo sedanjega predsednika ZDA »stati nekaj milijonov glasov«.

Republikanska desnica sodi, da je Stassenova akcija »razbojkaška« in na včerajšnji tiskovni konferenci so Stassena ponovno vpra-

Pogajanja z Madžarsko

o možnosti za razširitev gospodarskih odnosov

Budimpešta, 3. avg. (Tanjug). Včeraj so bila v Budimpešti zaključena pripravljajna pogajanja, ki sta jih imela od 28. julija dalje veleposlanik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve dr. Stane Pavlič in madžarski minister za zunanjo trgovino Bognar Joszef. Na teh pogajanjih so bila izmenjana gledišča o možnosti za razširitev medsebojnih gospodarskih odnosov, kakor tudi o načelih in oblikah te razširitve.

Sporazumeli so se, da se bodo septembra začela v Beogradu pogajanja med vladnima delegacijama obeh dežel, na katerih bodo določili potrebne instrumente, ki bi zagotovili razširitev trgovinskih odnosov. To razširitev naj bi dosegli z uveljavljenjem ustreznih sklepov v blagovnem in plačilnem prometu prek sodelovanja v izgradnji objektov, ki so posebno koristni za obe deželi, a zlasti še na področju hidroenergije, tranzitnega prometa in rudarstva ter z ureditvijo vprašanj, kot so veterinarska konvencija, konvencija o zaščiti rastlin in podobno. Tudi izboljšanje turizma bo predmet teh pogajanj.

Madžarsko delegacijo na teh pogajanjih bo vodil minister za

zunanjo trgovino Bognar Joszef, ki bo kot gost prisostvoval tudi otvoritvi letošnjega zagrebškega velesejma.

Uporaba fondov gospodarske pomoči ZDA

Beograd, 3. avg. (Tanjug). Med vlado FLRJ in vlado ZDA je bilo predvčerajšnjim doseženo soglasje o nadaljnji uporabi kontrapart fondov ameriške gospodarske pomoči v znesku ene milijarde 882 milij. 771 tisoč din. Ti skladi bodo uporabljeni za izgradnjo nekaterih ods. na cestah, kot so Prizren—Štrpci, Sisak—Popovača, Sarajevo—Tuzla, Foča—Gacko, Titograd—Kolašin, kakor tudi krožna cesta okrog Beograda in odsek Lještani—Rakovica. Skupna dolžina teh cest znaša 218 km.

Izgradnjo teh cest predvideva zvezni družbeni plan za l. 1956, gradnjo na nekaterih odsekih pa bodo nadaljevali tudi v letu 1957.

Zgornji dinarski znesek je nastal že leta 1953 in 1954 kot protivrednost dolarskih zneskov, dobljenih v okviru ameriške gospodarske pomoči, ki je bila svoj čas uporabljena za nabavo pšenice in nekaterih industrijskih surovin.

JAPONSKO-SOVJETSKA MIROVNA POGAJANJA

Šepilov odklanja

ozemeljske zahteve Japoncev, češ da je bila njih usoda odločena že na Jaltski konferenci

Moskva, 3. avg. (AFP). Japonski zunanji minister Sigemicu je danes po drugem sestanku japonske in sovjetske delegacije, ki se pogajata o sklenitvi mirovne pogodbe, izjavil, da SZ ni sprejela zahtev, naj bi Japonci vrnil nekatero otoke, ki so po drugi svetovni vojni pripadli SZ.

Sigemicu je izjavil na tiskovni konferenci, da je Šepilov na današnjem sestanku rekel, da Japonska nima pravice izreka kakršnihkoli zahtev do ozemelj, ki so po drugi svetovni vojni pripadla SZ. Japonski zunanji minister je rekel, da je Šepilov poudaril, da je bila usoda Kurilskih otokov in drugih ozemelj, ki jih zdaj zahteva Japonska, odločena na Jaltski konferenci. Sigemicu je rekel, da Japonska ni sodelovala na tej konferenci

in da zato vse, kar so tam utegnili odločiti, ne veže Japonske v mednarodnem pravnem pogledu. Prihodnji sestanek sovjetske in japonske delegacije bo v ponedeljek.

Lord Radcliffe poroča

London, 3. avg. (Tanjug). — Lord Radcliffe, kateremu je britanska vlada naročila, naj sestavi osnutek ustave za ciprsko samoupravo, se je po tritedenskem bivanju na otoku vrnil v London. Po prihodu je poročal ministru za kolonije Lennox-Boydu, toda pred objavo osnutka ustave bo Radcliffe ponovno obiskal Ciper.

ve za ciprsko samoupravo, se je po tritedenskem bivanju na otoku vrnil v London. Po prihodu je poročal ministru za kolonije Lennox-Boydu, toda pred objavo osnutka ustave bo Radcliffe ponovno obiskal Ciper.

Poveljnik burmanske vojske pride v Jugoslavijo

Beograd, 3. avg. (Jugopres). — Vrhovni poveljnik burmanskih oboroženih sil generalpolkovnik Ne Vin bo prispel avgusta na povabilo načelnika generalnega štaba JLA generalpolkovnika Ljube Vučkovića na 15-dnevni obisk v Jugoslavijo.

Izseljevanje iz Trsta

Trst, 3. avg. (Tanjug). — Trst je zapustila skupina 150 Tržačanov. Odgovorili so v Avstralijo. Po najnovejših podatkih je od novembra 1954 iz ekonomskih razlogov zapustilo Trst in odšlo v Avstralijo 8800 ljudi, od tega 1550 letos. Večina emigrantov so delavci.

Indijski socialisti zahtevajo nacionalizacijo britanskega kapitala

New Delhi, 3. avg. (Tanjug). Vodja nove socialistične stranke v Indiji dr. Lohija je pozval indijsko vlado, naj nacionalizira britanske plantaže čaja. Lohija je rekel, da bi se morala Indija zglejovati na Egiptu in storiti korake, da bi napravili konec »izkoriščanju indijskih virov po tujih družbah«. Rekel je tudi, da britanski kapital, vložen v razne indijske družbe, ne znaša več kot 8 milijard rupij, medtem ko profiti letno znašajo več kot štiri milijarde.

Arabska liga v UNESCO

Pariz, 3. avg. (AFP). Izvršni svet UNESCO je sklenil, ga bo Arabska liga zastopana v tej organizaciji. V resoluciji o tem je rečeno, da ima UNESCO že več let stike z Arabsko ligo. Svet je pooblastil generalnega direktorja UNESCO, naj o tem sklene sporazum z Arabsko ligo.

Bolivijski predsednik bo prevzel posle

Santiago de Chile, 3. avgusta (Tanjug). — Jugoslovanski poslanik v Boliviji Djurdjev je danes odpotoval v glavno mesto Bolivije La Paz. Poslanik bo prisostvoval svečanostim ob prevzemu oblasti po novem predsedniku bolivajske republike Silesu.

Kampanja bonnske vlade

proti zmanjšanju oboroženih sil ZDA ni bila deležna podpore ameriškega tiska

Washington, 3. avg. (Tanjug). Dvojna intervencija zahodnonemške vlade v Washingtonu prek načelnika generalštaba Heussingerja in veleposlanika Kreckelnerja proti napovedanemu zmanjšanju oboroženih sil v Evropi je že druga intervencija v zadnjih 15 dneh. V komunikaju o teh razgovorih je ameriško zunanje ministrstvo poudarilo, da za zdaj niso sprejeli nobenega sklepa o zmanjšanju ameriških pomožnih čet v Evropi, da tudi zdaj nimajo podobnega namena in da ne bodo storili nobene enostranske akcije v tej smeri brez poprejšnjega soglasja članic Atlantskega pakta. Hkrati so objavili poročilo načelnika ameriškega skupnega štaba admirala Radforda na tajni seji senatnega pododbora za letalstvo, v katerem se Radford zavzema za zmanjšanje oboroženih sil, češ da »manjše enote razpolagajo z učinkovito močjo jedrskega orožja«. Sporočilo zunanega ministrstva presojajo domači opazovalci kot novo, kratkotrajno popuščanje ameriške vlade pred kanclerjem Adenauerjem, da bi tako okrepila njegove volilne pozicije, in kot podporo, da bi zaključil zakonodajno dejavnost v zvezi z novo nemško vojsko, ki bo štela dvanajst divizij.

Cep ravno na pogled zmereni v svojih zatrjevanjih, so vendarle bonnski predstavniki vztrajali na gledišču, da napovedano zmanjšanje ameriški čet s pet ali šest divizij na eno, vsebuje potencialno nevarnost za njihovo državo. Čeprav uradni krogi še nadalje sodijo, da mora biti zahodnonemška vojska glavna sila tako imenovanega zahodnonemškega obrambnega sistema, so vendarle ameriški vojaški predstavniki bili

močno presenečeni nad bonnskimi argumenti o možnosti, da bi prišlo do državljanske vojne, ki bi jo utegnile izpodbuditi vzhodnoevropske dežele. Ameriško zunanje ministrstvo ne odobrava do cela orientacije bonnske vlade na zaostritev hladne vojne na svetu, soče, da se Adenauer pri negativni presoji mednarodnega položaja ravna v maršičem po volilnih potrebah svoje stranke.

Kampanja bonnske vlade proti zmanjšanju oboroženih sil ZDA ni bila deležna podpore tukajšnjega tiska, ki se je omejel zgolj na objavo zahodnonemškega sta-

lišča. V nasprotju s tem so časniki navedli podatke, da baje nameravajo ameriške oborožene sile do 1960. leta zmanjšati od 2.800.000 na 2.060.000 moč. Časniki pišejo, da bi ZDA spričo splošne težnje po zmanjšanju oboroženih sil na svetu omogočile, če ne bi zmanjšale svoje vojske, napačne sklepe o svojih namenih. Zmanjšanje oboroženih sil ne bo oslabilo ameriških obrambnih naporov, pišejo časniki, ker bodo vojaški izdatki ostali nespremenjeni, kajti prerasmerili jih bodo na izpopolnjevanje letalstva in vodenih izstrelkov.

»Javičamo, da v spopadu med Izraelom in Jordanijo na nobeni strani ni bilo ranjenih«

Z VSEH STRANI SVETA

GRČIJA PODRŽAVLJENJE ELEKTRIČNIH CENTRAL

Atene, 3. avg. (Tanjug). Predsednik grške vlade Karamanlis je izjavil, da je vlada sklenila javnosti v prid odkupiti okrog 290 privatnih električnih central. Rekel je tudi, da bo odsele imela vsa kontinentalna Grčija skupaj z otokom Eubeja enotno tarifo za električno energijo.

NASERJEV OBISK

Atene, 3. avg. (Reuter). Predstavniki grškega zunanjega ministrstva je danes izjavili, da je egiptovski predsednik Gamal Abdel Naser sprejel obisk grškega kralja, naj uradno obišče Grčijo. Datuma obiska še niso določili.

FRANCIJA VALLUY NAMESTO JUINA

Pariz, 3. avg. (AFP). General Jean Etienne Valluy bo prevzel položaj poveljnika Atlantskega pakta v srednji Evropi. Na tem položaju je bil doslej maršal Juin.

IRAN MOSADIK PROST

Teheran, 3. avg. Iranski vojaški predstavnik je izjavil, da bodo bivšega predsednika iranske vlade Mosadika v soboto izpustili. Mosadika so 21. decembra 1953 obsodili na tri leta internacije. Vojno sodišče ga je proglasilo za krivega poskusa strmoglavljenja šahovega režima in razpustitve parlamenta.

JORDANIJA MEJNI INCIDENT

Anam, 3. avg. (Reuter). Poveljstvo Arabske legije je sporočilo, da sta bila dva jordanjska vojaka ubita v spopadu z izraelsko patroljo. V komunikaju je rečeno, da je do spopada prišlo v bližini Bisana, ka je izraelska patrolja streljala na jordanjsko enoto, ki je patroljirala vzdolž

meje. Rečeno je, da so izraelski vojaški prodirli okrog 2 km na jordanjsko ozemlje, da pa so jih kmalu prisilili k umiku. Jordanija se je pritožila pri mešani komisiji v OZN za premirje.

KITAJSKA CIKLON DIVJA

Peking, 3. avg. (Nova Kitajska). Strahovit ciklon, ki doseže hitrost 270 kilometrov na uro, divja v mnogih kitajskih pokrajinah, zlasti še v Anhju, Sektjangu, Kijangu in Fuki-jenu. Ciklon gre v smeri severozahoda in ga spremljajo nalivi, spričo katerih so n. pr. v Sangaju mnoge mestne četrti poplavljenе.

V šangajsko pristanišče se je zateklo nad 200 ladij, da bi se obvarovale pred ciklonom, ki ga na Kitajskem v zadnjih 50 letih ne pomnijo. Na področju, ki jih je zajel tajfun, so mobilizirali nad sto tisoč ljudi.

SOVJETSKA ZVEZA POCENITEV INDUSTRIJSKIH IZDELKOV

Moskva, 3. avg. (Reuter). Sovjetska vlada je izdala odlok o pocenitvi nekaterih industrijskih izdelkov. Cene so se znižale do 30%. To znižanje se nanaša na televizijske sprejemnike, fotoaparate, aparate za čiščenje, igračke, cigarete in nekatere vrste tekstilij.

ZDA SPOR Z ISLANDIJO TRAJA DALJE

Washington, 3. avg. (AP). — Svet organizacije Severnoatlantskega pakta s sedežem v Parizu, je obvestil islandsko vlado, da nasprotuje zahtevi Islandije, naj ameriške čete zapuste oporišče Keffavik. Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je, ko je sporočil to vest, rekel, da so tudi Washington istočasno »seznanili« s sklepom Sveta.

ODPRAVA NA JUŽNI TEČAJ

Washington, 3. avg. (Reuter). — Ameriško mornariško ministrstvo je sporočilo, da bo letos poslalo na Antarktiko 12 ladij, 36 letal in 3525 ljudi, kakor tudi potrebno opremo za izgradnjo petih opazovalnic, v katerih bo 148 znanstvenikov proučevalo to področje.

Ameriško odpravo, ki bo krenila na Antarktiko prihodnji mesec, bo vodil admiral Richard Byrd.

Bartoli izvoljen za tržaškega župana

Trst, 3. avg. Na nocojšnji seji občinskega sveta je bil za tržaškega župana ponovno izvoljen demokratijan Bartoli. Pri prvem glasovanju je Bartoli dobil 14 glasov, medtem ko je za predstavnika Ljudske enotnosti dr. Pincherla oddalo svoj glas 16 občinskih svetovalec. Pri drugem glasovanju pa je Bartoli dobil 23 glasov — računajo 19 demokratistanskih, 2 socialdemokratska in dva republikanska — medtem ko je dr. Pincherle dobil 17 glasov.

Seja se nadaljuje z volitvami članov upravnega odbora, v katerem bodo poleg predstavnikov Krščanske demokracije tudi socialdemokrati in republikanci.

SVETOVNO PRVENSTVO V SKOKIH S PADALI

Ekipa ČSR pripravljaja največje presenečenje

Jugoslavani bodo zasedli četrto ali peto mesto

Moskva, 3. avgusta. Na svetovnem prvenstvu v skokih s padali so končali s tekmovanjem v tretji disciplini — skupinski skok z višine 1000 m. V kolikor bo sodiški kolegij upošteval pritožbo nekaterih ekip zaradi skokov v omejenih disciplini, bo postala absolutni svetovni prvak ekipa ČSR. To bi bila največja senzacija tekmovalca, ker je Sovjetska ekipa po tretji disciplini sigurno vodila s 30 točkami pred ekipo ČSR.

PO PRVEM DNEVU DVOBOJA V VAJAH NA ORODJU
Vodita poljski reprezentanci
Beograd, 3. avg. — Včeraj popoldne se je v Beogradu začel, danes ob 10 pa nadaljeval dvoboj v vajah na orodju med reprezentancama Poljske in Jugoslavije. Tekmovali so ob dolgi neugodnem vremenu. Po prvi disciplini — preskok čez konja za ženske — so prišle v vodstvo poljske ekipe s 3,45 točkami, medtem ko je bila naša moška vrsta na bradnji s 0,45 točkami. Poljaki so povečali razliko iz discipline v disciplino. Po treh disciplinah je rezultat 135,34 proti 131 v korist moške reprezentance Poljske, pri ženskah pa 94,39:87,80 v korist Poljakov.

Uspeh slovenskih invalidov-športnikov

V soboto in nedeljo so pripravili slovenski invalidi-športniki mednarodno hvalično plavalno srečanje na Vrbskem jezeru. Sprva tega, da so se razen slovenskih invalidov odzvali vabilu tudi francoski in ameriški invalidi, je bilo to mednarodno prvenstvo prvo največje povojno srečanje invalidov-športnikov. Največje tudi zato, ker se je v celovitem kopališču zbralo nekaj več

Boris Gregorka peditsetletnik

Kdo ne pozna Borisa, predsednika odbora za vaje na orodju pri Partizanu Slovenije, vodnika, avtorja telodržnih sestav, organizatorja neseštetih tekmovalcev? Po vsej Sloveniji in vsej Jugoslaviji ga poznajo in ga cenijo. Njegovemu delu, ki je bilo v prvih desetih letih njegovega življenja, je bilo namenjeno petdeset let, kar pa pomeni zanj 43. leto

belovinski tekmovalnega in vzgojnog-organizatorskega dela v nekdanji socialistični, sedaj pa partizanski organizaciji.

V času med prvo in drugo svetovno vojno je bil poznan predvsem kot mednarodni tekmovalci v vajah na orodju, pa tudi v atletiki in smučanju je dosegel vidne rezultate. Od leta 1924 do vojne je bil član mednarodne tekmovalne vrste v vajah na orodju, mah in tujini. Kjer je dosegel pomembne uspehe. Kljub naporni vadbi za tekmovalca je že leta privlačeval vzgojno-naravnostni vodnik oddelka moškega naraščala pri ljubljanskem Sokolu. Zelo je cenil delo dr. Murnika, zato je postal njegov zvesti učenec.

V tem času je udeleževan tudi akademskih in učiteljskih vaj in to delo nadaljuje tudi sedaj. Najpomembnejše po vojni je bilo njegovo delovanje pri slovenski točki na vrhu nastopu partizanskih vaj v Beogradu in pri nastopu jugoslovanov na vse-slovenskem zletu v Pragi leta 1948.

Po okupaciji naše domovine se je takoj vključil v OF, zato je bil tudi zopet povabljen vse svoje sile obnovitvi in okrevitvi telesno-vzgojne organizacije mednarodne vrste v vajah na orodju in smučanju. Za vrsto let je predsednik naša Slovenije in stalen član takega odbora Partizana Jugoslavije. Ne nazadnje je v veliko hvalilno skrbil za nastopajočo mladino. Vrsto let je vodil seminarjev in podobnega je uspešno deloval. Mladina ga cenil kot strokovnjaka in vzgojitelja.

S tem pa njegovo mnogostransko delo še ni ležrpano. Kot dober organizator se je izkazal na mnogih večjih prireditvah in tekmah, kot na drugod na Balkanadi in Ljubljani in vse njegovo raznovrstno delo, ki ga izvršuje v svojem tako bogatem življenju. Zadoščeno za ljubezen do razpisle in do telesne vzgoje, ki jo daje in do prid svojega vzgojnega dela predvsem mladini. Vabljeni Boris — k življenjskemu delu in v čestitamo in Ti želimo mnogo uspehov.

»Vajec« pripravljajo za vzlet

Toda čeprav ne upoštevamo pritožb je treba priznati, da je ekipa ČSR danes skakala najbolje. V prvi skupinski skokov z višine 1000 m sta dva sovjetska tekmovalca skočila na rob kroga, medtem ko je ostala trojica pristala izven njega. Čehoslovaki pa so skakali v krog in se na ta način povzpeli na prvo mesto z občutno razliko v točkah.

Čeprav je privedel vedno znova poudarjal, da v invalidskem športu niso važni rezultati, pa je ekipa ČSR danes skakala najbolje. V prvi skupinski skokov z višine 1000 m sta dva sovjetska tekmovalca skočila na rob kroga, medtem ko je ostala trojica pristala izven njega. Čehoslovaki pa so skakali v krog in se na ta način povzpeli na prvo mesto z občutno razliko v točkah.

Sprico tega, da ni bil na tem prvenstvu poudarek na športnih rezultatih, ob slovesu tudi ni bilo govora o zmagovalcih. Tako privedel kot zastopnik koroske deželne vlade sta v slavoslovnih govorih večkrat poudarjala miroljubne misli in potrebo o sožitju med narodi. Sprva tega, da so se razen slovenskih invalidov odzvali vabilu tudi francoski in ameriški invalidi, je bilo to mednarodno prvenstvo prvo največje povojno srečanje invalidov-športnikov. Največje tudi zato, ker se je v celovitem kopališču zbralo nekaj več

SEPTEMBRSKA ŠPORTNI TEDEEN V CELJU
30 let SD »Olimp«
Prvi teden v septembru bo potekal v znamenju tradicionalnih delavskih športnih iger. Prireditelj v Celju — Športni teden — bo pripravil občinski središčni svet hkrati s praznovanjem 30. obletnice delovanja delavskega športnega društva »OLIMP« v Celju. Športna dejavnost je v večini celjskih delovnih kolektivov zelo razvita; pridno tekmujejo med seboj, hodijo gostovat v druge kraje in s tem udeležujejo raznih skupnih športnih prireditelj v mestu.

Družbeno priznanje športnim delavcem

Letos je predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner že drugič sprejel v čast občinskega praznika najbolj zaslužne športnike in organizatorje s področja vse občine. Odšel bo in njihove države že nastopajo nikdar več kot oboroženi sovražniki, ampak naj pomenijo svoje sile le na športnih področjih. V takšnem miroljubnem vzdušju so ob zaključku prvenstva došli slovenski invalidi najvišje priznanje, kar jih je bilo sploh med dobiti — srebrni pokal, darilo avstrijskega kanclerja ing. Julijana Raaba.

ODRED : METALAC

V nedeljo, dne 5. avgusta bo na stadionu Odreda ob Titovi cesti zanimala prijateljska nogometna tekma prvih moštev Odreda in Metalca iz Zagreba. Pričetek ob 17. Vabljeni!

Miranov »Srebrni C«

Pred hangarjem na letališču je zadrževal. V rahlem vetru pada po pokončenem travniku sence vitkih kril vseh visokozmogljivih jedrnatih letal. Mehanik pripravlja motorno letalo hrami za gorivo so polni. Obeta se ugoden dan za tako imenovano visoko-

»Vajec« pripravljajo za vzlet

tovnega prvaka Čehoslovaku Ozabaku, pa tudi ostali člani čehoslovaške ekipe so se plasirali na vrh tabele. Naša ekipa bo v generalnem plasiraju verjetno na četrtem ali petem mestu. Jutri bodo razpravljali o jugoslovanski pritožbi glede na oceno beloslovaškega skoka v tretji disciplini in v kolikor bo naš tekmovalci skok uspešno ponovili, si bo lahko zagotovil četrto mesto.

Tekmovanje se nadaljuje s skupinskimi skoki ženskih ekip z višine 1000 metrov. Po prvi seriji so na prvem mestu Rusinje, na drugem ČSR, na tretjem pa Bolgarke. Pri posameznikah pa vodi Rusinja Mukina pred Čehinjo Maksovo itd.

Vse je še pripravljeno, so vedeli povedati v pisarni avto-moto društva. Telefonske linije so vopustile, večeraj so jih preizkusili, prav tako pa so preizkusili ob večerajšnjem treningu tudi UKV aparate, skratka večeraj je bila za organizatorje generalna.

NA TRENINGU JE ZIVAHNO

Prav zanimiv je bil večerajšnji trening, na katerem so vozili že skoraj vsi dirkači, ki so v Trzinu. Tudi, med katerimi smo videli Švicarja Benz, Nemca Ziemlerja, Leschkeja, Berbericha, Avstrijca Orsaria, Vogla, Eckaja, Madžare Hungarvelja, Gópryja, Matčaja, kompletno tovarniško moštvo »Fuchs« in druge, so pobavili progo, ki so jo polili z lužino, da ne bo prahu, prav tako pa so bili prijetno presenečeni nad sprejemom.

Le malo so se oddahnili. Motorji so zabneli in začela se je dirva vožnja. Sprva bolj rahlo, da so se seznanili s progo, nato pa vedno hitreje. Kot kaže bilo zelo huda borba. V odsotnosti Hillebrandta je favorit Švicar Benz. Od domačih so v Trzinu še Hirvatje, 7 po številu, dalje srbsko moštvo in nekaj slovenskih dirkačev.

Danes bo obvezni trening, na katerem bo moč dobiti tudi dosežene čase. V Trzinu je tudi ekipa »Tomoš« iz Kopa, tako da bodo letos tekmovali kar tri tovarniška moštva.

SE NEKAJ ZA GLEDALCE

Kako se bo odvijal jutrišnji spored? Slovesen začetek bodo ob 10. uri naznaili fanfare, nato bodo otvoritvene sve-

Uprava »LJUDSKE PRAVICE«
Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2
Poštni predal 43
Odrežite tu nam pošljite

USPEŠNA GENERALKA NA LJUBLJU

Progo bodo zaprli ob 10. uri, dirke pa se bodo začele ob 11. uri

»Madžari so prišli, je šlo večeraj popoldne od ust do ust med Trzinčani. Vseh skupaj jih je šest, med njimi trije dirkači. Začeli so prihajati tudi drugi tuji in domači dirkači. V Trzinu, kjer imajo le en hotel, so našli stanovanja za 350 ljudi, Trzinčani so se torej izkazali.

Športni praznik v Borovnici

Povorka, nastop Partizana in športna tekmovalja

Preveč bi bilo treba pisati, da bi vsaj v kratkem svedeli zgodovno bovarniške kotline pred vojno, za časa štiriletno osvobodilne borbe, ki je mnogo trtovala, dala mnogo prvoborcev in voditeljev slovenskega naroda, ter o gospodarskem, kulturnem in športnem delu po osvoboditvi.

Danes samo nekaj besed o športnem udeleževanju, o prazniku, katerega praznujejo v nedeljo, 5. avgusta letos. Ta dan slavijo 25. obletnico obstoja športnega društva. Eden prvih organizatorjev, ki je danes tudi predsednik društva, tov. Janez Čerk, vsi povedati, koliko mladine so vzgojili v svojih sekcijah za nogomet, atletiko, odbojko, smučanje, namizni tenis i. dr.

Kako težko je bilo delovati pred vojno, ko so bili kapitalisti proti društvu in so ga hoteli na vsak način razbiti, kar jim pa seveda nikoli ni uspelo, saj so v njem delali sami predni mladinci kot Stane Kavčič, Cerin, Grebenc, Zrimšek, Cerki, Kirni, Demšarji in drugi, kateri so moralno vzdrževali društvo iz svojih takratnih skromnih zaslužkov.

K. M.

Brzojavke

- BONEVILLE, 3. avg. (Reuter). Nemški motociklist Wilhelm Herz iz Ludwigsfelde je dosegel nov absolutni svetovni rekord v hitrostni vožnji v motociklu. Na progi, dolgi več kot eno miljo, je razvil povprečno hitrost 305 km na uro. Prejšnji rekord je imel Wright (Nova Zelandija) z 298 km.
ZAGREB, 3. avg. (Tanjug). — Kolesar zagrebški »Fotokemik« — Zeljko Pokuce — je na progi Sombor — Podused dosegel prvi jugoslovanski rekord na 10 km — 0:13,04. To je odličen rezultat, saj znaša svetovni rekord Italijana Avreggia na odprti progi 0:13,03.
SPLIT, 3. avg. Letošnje državno mladinsko prvenstvo v plavanju, ki naj bi bilo 16., 17. in 18. t. m. v Zadru, je odpovedano in bo v plivanju v istih dneh.
RAĐOVLIČICA, 3. avg. V tu-kajšnjem bazenu se bo jutri začelo državno prvenstvo v skokih v vodo. Udeležilo se ga bo 40 tekmovalcev iz petih klubov.
BEOGRAD, 3. avg. Končalo se je šahovsko prvenstvo Srbije. V prvi skupini je zmagal mojstrski kandidat Jovičić, v drugi pa Djača.
SPLIT, 3. avg. V tekmovalju zvezne vaterpolo lige sta domači »Jadrani« in »Jadrani« iz Hercegovega igrala neodločeno 1:1 (10). V plavalnem delu tekmovalja je splitski »Jadrani« premagal goste z 7:3.

grac in se pod drobnim oblakom navijal vedno više.
Se vedno je Miran letel 1700 m visoko. Pod njegovimi krili so pravkar izginele Trojane. Takrat pa je Miran povsod začel padati. Kjerkoli je položil, povsod je varijometer trmasto obstal na en do dva metra padanja v sekundi. Pod temo kabine in pleksi stekla je lastu postalo še bolj vroče kot je sicer. Torej le drž! da prvi dobiček ne gre v mošnjake! Toda le vtirajati, ne vrčti puške v korzno, pomeni v jadralsvu uspeh.
Se 700 m nad zemljo, toda še skoraj pol poti do cilja. Povsod pa mirno in brez dviganja, Miran se izbira v daljavi, na kateri travnik bo sploščil svojo »Vajco«, ki bo zdaj pa zdaj omagala tik pred ciljem. Tedaj le začeti zračni pritisk pod krila. Brž zasueči v zavoj in varijometer poskoči — +1, nato +2 in višina spet raste. V nekaj minutah je znova 1800 m visoko in zdaj se Miranu čez lica razlije smehljaj zadovoljstva. Zdaj je že tako blizu in tako visoko, da od tu in v ravnem poletu lahko doseže letališče Levec pri Celju. Toda zdaj se mu nič več ne mudi pristati. Se iče, kroži in se znova dokoplje do 2200 m višine. Savinja pod njim kakor bleščeč trak obkroja Laško. Pred seboj že vidi Celje in visoko nad njim »Zerjavca«, ki se v neinem kroženju preliva više in više. Veseljevojga uspeha zdaj Miran hiti, nekaj časa se bo vrtil še nad Celjem, ki danes zanj pomeni lep uspeh.
Nad Celjem je Miran še vedno 1200 m visoko. Nekoliko nižje plove nekaj jadranskih »Zerjav« in jadrca v njem mahajati Miranu v pozdrav. Takole srečanje v zraku je vselej veselo, saj jadranci nikdar niso sebični. Tovarišev uspeh je uspeh vseh in vsi so ga veselili, ker je plod skupnih naporov in skupnih želja.
Med Celjem in Lešjem Miran spet najde močan termični stolp. Preden se jo dobro zavedel, ga je spet dvignilo

NAROČILNICA

Podpisani _____
kraj _____ ulica _____ pošta _____
narocam »Ljudsko pravico« in prosim, da mi jo začnete z
_____ redno pošiljati.
Narocnino bom nakazal po položnici, katero priložite prvi
številki, oziroma jo bom plačal po inkasantu.
Datum _____
Podpis _____
Odrežite in nam pošljite

Opozorilo
slovenskim rojakom, ki so na obisku
v domovini
V izseljenem tednu, od 6. do
12. avgusta vabi Slovenska izseljenska
matica vse rojake, ki so na obisku v
Sloveniji, na čimvečjo udeležbo, zlasti
na naslednje prireditve:
Dne 8. avgusta, v sredo, na proslavo
in izlet ob odkritju spomenika
ameriškim pisatelju slovenskega rodu
Luisu Adamiju v Grosupljem pri
Ljubljani. Pričetek slavnosti ob 10.
Dne 9. avgusta ob 9. otvoritev izseljenske
razstave v dvorani Zavoda
za socialno zavarovanje, Ljubljana
Kidričeva 5, pritišče.
Dne 11. avgusta na osrednjo kulturno
prireditev v Ljubljani, dvorana
Slovenske filharmonije, Trg revolucije
1, ob 8 zvečer.

Dnevne novice

Zdravniška dežurna služba Poliklinike
v Ljubljani (za nujne primere),
Miklošičeva cesta 20, soba št. 7, telefon
23-061 — dnevna dežurna služba
samo za nujne obiske na domu vsak
dan od 8-13 in od 17-19. Od 13-17
naj se bolniki obračajo za obiske na
domu na zdravniške pristojnih zdravstvenih
domov. Vsakodnevna nočna
dežurna služba od 20-6 za nujno pomoč
v ordinaciji in za nujne obiske
na domu, ob nedeljah in praznikih pa
tudi od 7-20. — Pediatrska dežurna
služba za obiske na domu: a) dnevna,
pediatrska dežurna služba od 7-20; b)
nočna pediatrska dežurna služba od
20-24. — V vseh nujenih primerih
naj se bolniki obračajo na pristojne
ambulante zdravstvenih ustanov.
Uprava Zobne poliklinike v Ljubljani,
Kidričeva 1-II, obvešča vse, da bo
zavod od 6. do 27. avgusta zaprt
zaradi čiščenja, beljenja in pleskanja
prostorov. Prosimo vse, da se v nujnih
primerih obračajo na Stomatološko
kliniko ali pa na Zobni ambulatorij
v Gregorčičevi 32. Od 27. avgusta dalje
pa dela zavod zopet normalno. —
Uprava Zobne poliklinike.
Turistično društvo Ljubljana vabi
na ogled kulturnih znamenitosti Ljubljane
med Titovo cesto in Siškenskim
hribom, kjer bo v soboto, dne 4. avgusta
1966, Zbirališče ob 15.30 na terasi
Nebotičnika. Vodi konservator Mestnega
muzeja prof. Nace Sumi. —
Vabljeni!

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«
Premiera nemškega filma
DOKLER SI
PRI MENI
Tednik: Filmske novice št. 30. —
Predstavi ob 18 in 20.30. V glavni
vlogi Maria Schell. Prodaja vstopnic
od 14 dalje.

KINO »SLOGA«
Ameriški barvni film
»SAN ANTONIO«
Brez tednika. Predstave ob 11 in
21. Ob 19 matineja istega filma.
V glavni vlogi Errol Flynn. Prodaja
vstopnic od 14 dalje, za matinejo pa
od 9 dalje.

KINO »TRIGLAV«
Angleški barvni film
ŠKRLATNA
RAVNINA
V glavni vlogi Gregory Peck in
Win Min Than. Predstavi ob 18
in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje.
Danes zadnjičkrat. — Jutri ameriški
film: »Kraljica Kristina«.

KINO »VIC«: Sovj. film: »Prvak sveta«.
Tednik: Filmske novice št. 30.
Predstavi ob 18 in 20.30.
KINO »SOCA«: Francoski film: »Oven
s petimi nogami«. Predstavi ob 18
in 20. V glavni vlogi Fernandel.
Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 14 dalje.
LETNI KINO »BEZIGRAD«: Ameriški
barvni film: »Bledolčni vojaki«.
Predstava ob 20.30. — V glavni
vlogi Bop Hope in Jans Russell.
Prodaja vstopnic samo uro pred
pričetkom predstave.
MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 4,
telefon 32-484, predvaja za mladino
jugoslov. film: »Barba Zvane«.
Predstava vsak delavnik ob 15, vsak
torek, sredo, četrtek in petek tož
ob 19, vsako nedeljo pa ob 12.
KINO »LITOSTROJ«: Ameriški film:
»Skritostroj 17«. — Predstava
ob 20. Prodaja vstopnic uro pred
pričetkom predstave.

KINO »ŠIŠKA«
Ameriški film
Beau Brummell
V glavni vlogi Steward Granger in
Elizabeth Taylor. Predstave ob 18
in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

Ob stotem kolu Jugoslovanske loterije

Približno 100.000 ljudi igra
sedaj v Sloveniji na srečke
Jugoslovanske loterije. Največ igra
na eno, dve ali tri polovičke.
Bolj redki so, ki igrajo na več.
Večina igralcev pravi takole:
»Včasih dobim, včasih zgubim,
tako da se nekam izravna. Vedno
pa upam in pričakujem, da
bom tudi jaz prišel na vrsto za
kak teži dobiček.« Tudi tiste
je že večkrat kdo rekel: »Ne kadam
in ne pijem, eno zabavo pa tudi
moram imeti! Zato igram na loterijo.
To je še najcenejša zabava.«
Prva leta po osvojitvi je bilo
v Sloveniji desetkrat manj
igralcev kot sedaj. Zato večina
ne ve, kakšna je bila loterijska
igra takoj po vojni in kakšne
spremembe je doživela.

Zrebanje 100. kola
Jugoslovanske
loterije

Največjo reformo pa je doživela
Jugoslovanska loterija v juniju 1951, ko
je bilo ukinjeno zrebanje posameznih
dobitkov in je bilo uvedeno dekadno
zrebanje z bobni na električni pogon.
Ta način zrebanja je še danes in ga
igralci že pravi dobro poznavajo.
Z novim načinom zrebanja je loterija
mnogo pridobila na času in na
praktičnosti. Pri izdaji 600.000 srečk so
prepričali, da je pri sedanjem načinu
zrebanja izključena vsaka nepoštenost.
O tem, katera srečka bo izrežana, odloča
le slučaj. Pri zrebanju sodelujejo
tudi gledalci. Tik pred zrebanjem na
mestno številke na loterijske bobne, mešano,
brez vsakega reda, kakor sami
želijo, in za glavne dobitke tudi gledalci
sami poženo loterijske bobne, seveda
na električni pogon.
Denar od prodanih srečk se razdeli
takole: 67% se vrne igralcem v obliki
dobitkov, 17% se režijski stroški,
20% pa je čisti dohodek.
Čisti dohodek je šel do leta 1953 v
budjet, od leta 1953 dalje pa se razdeli
med humane organizacije. Zato vsak,
ki igra na srečke Jugoslovanske loterije,
s tem podpira še slepe, gluhočlane, otroke

bo v petek
10. avgusta

padlih borcev, vojne invalide itd. Zbiranje
sredstev za podpiranje človekoljubnih
organizacij daje Jugoslovanski
loteriji legitimacijo za njen obstoj v
socialistični družbi. Zrebanje jubilejnega
stotelega kola bo 10. avgusta v Kočevju.
K. F.

MARIBORSKE VESTI

DEŽURNA LEKARNA
Sobota, dne 4. avgusta: lekarna
»Melje«, Meljska cesta 2.
Nedelja, dne 5. avgusta: lekarna
»Planinka«, Glavni trg 30.
KINO
PARTIZAN: Ameriški film: »Dama s
kanceljantom«.
UDARNIK: Ameriški barvni film:
»Dvojbo v džungli«.
SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Razpored opernih predstav
na Rotovškem trgu
v dneh Mariborskega tedna
Sobota, 4. avgusta ob 20: Gotovci:
»Ero z onega sveta«. Gostuje Josip
Sutej in Ivica Ganza.
Nedelja, 5. avgusta ob 20: Giordano:
»André Chenier«. Gostuje tenorist
Oskar Zornik.
V primeru slabega vremena bodo
predstave v gledališču. — Prodaja
vstopnic od 25. julija dalje pri
blagajni gledališča od 10-12 in od 18
dalje na Rotovškem trgu.
Umetnostna galerija. V dnevih
Mariborskega tedna je v Umetnostni
galeriji, Strossmayerjeva 6, razstava
stalne zbirke, pomožena z večjim
številom umetnin, ki so last privatnikov. Razstavljeno je več Jakopičevih
slik in Strnenova dela, ki v Mariboru
še niso bila razstavljena. S staro
rejnimi deli je med drugimi dobro zastopan
Ante Trstenjak. Razstava je
odprta vsak dan od 10-18.

v Kočevju
Začetek ob 16. uri

Ce hočeš enostavno, pa vendarle
učinkovito nego kože, uporablaj
Teint Bell ROŽNO MLEKO. Vsebuje
naravna hraniva, ki jih potrebuje
tvoj koži.
Kleparska in instalaterska delavnica,
Ljubljana, Kamniška ulica (v
podjetju Instalacija) sporoča cenjenim
narocnikom, da sprejema vsa
kleparska in instalaterska dela po
zelo ugodnih cenah, hitro in solidno.
Zelo se priporoča za naročila po
pravil.

Z BLEDA

KINO
Sovjetski barvni film: »Čvrčke«.
V glavni vlogi L. Čelikovska, S.
Bondarčuk in V. Družnikov. Predstavi
ob 18 in 20.30.

Z JESEJEM IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo ima
dr. Avgust Tancar, Gosposvetska
cesta 23, telefon 278.
»RADIO«: Ameriški barvni film:
»Veselo izkrcemanje«. Predstavi ob 18
in 20.
»PLAVZ«: Francoski film: »Edvard
in Karolina«. Predstavi ob 18 in 20.

RADIO LJUBLJANA

Sporočila za soboto, 4. avgusta 1966.
Poročila: ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00,
10.00, 17.00, 19.30 in 22.00 — 5.00-7.00
Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester
glasbeni spored) vmes ob 6.20 Naš
jedilnik — 6.30 Reklame — 7.10-8.00
Zabavni »Zeki« — 11.00 Radijski koledar
— 11.05 Znanjci — 11.15 Plesarski
poplave — 11.45 Plesarski kotiček —
12.00 Pisan spored pesmi in plesov
jugoslovanskih narodov — 12.30 Kmetijski
nasveti — ing. Franc Adamič: Dela po
bratvi jagodčevca — 12.50 — Igra Mari-
borski instrument, ansambel — 13.15
Zabavna glasba — 13.35 Naši solisti pojo
arije iz znanih oper — 14.30 Tedenski
športni pregled — 14.40 Zeleni ste —
poslušajte! — 15.15 Zabavna glasba, vmes
reklame — 15.35 Mozart-Liszt; Don Juan,
fantazija, Delibes-Dohnanyi; Valček iz
baleta Coppelia — 16.00 Utrinki iz
literature: Pesmi Aste Zaidaršič 16.20
Koncert po željah — 17.15 Zabavna
in plesna glasba — 18.00 Zanimivosti iz
znanosti in tehnike — 18.15 Poje Ljubljanski
komorni zbor — 18.45 Okno v
svet: Osvajanje Antarktike — 19.00
Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30
Radijski dnevnik — 20.00 Veseli večer
20.45 Zabavna in plesna glasba — 22.15-
23.00 Oddaja za naše izseljence — na
valu 327.1 m, 22.15-23.00 UKW program:
Plesna glasba 23.00-24.00 Oddaja za
tujino — na valu 327.1 m (Prenos iz
Zagreba).

Od ustanovitve v letu 1945 pa do
avgusta 1950 je bila loterija razredna.
Vsako kolo je imelo po tri razrede.
Srečko je bilo treba kupiti trikrat, za
vsak razred posebej. V prvem in drugem
razredu je bilo malo dobitkov.
Glavno zrebanje je bilo vedno šele v
tretjem razredu, ko je zrebanje trajalo
po tri tedne. Denar se je zbiral v treh
razredih (razredih) in potem se je šele
razdelil.

Razredni sistem za igralce ni bil
prijeten. Igra enega kola se je vlekla
4 mesece. Zreballi so vsak dobiček
posebej. Zato je bila zrebna lista zelo
obsejna. Zaradi obsežnosti so bili izdaji
zrebanja sproti objavljeni le v enem
izmed beogradskih časnikov. Igralci v
Sloveniji so se morali dokončno prepričati
o svojih srečkah šele po izrečni
listi, ki je obsegala po 16 dolgih strani
in je izšla približno deseti dan po zrebanju.
Še nekaj je bilo sila odvračal:
prodajalec si je moral zapisati naslov
vsakega igralca in številke srečk, ki jih
je kupil. To je bilo nujno potrebno
zato, da je mogel pripraviti igralcu iste
številke srečk za naslednje razrede iste
ga kolo.

Razredni sistem igre je bil ukinjen
leta 1950, ko je bila uvedena prosta
loterija brez razredov. Srečki ni bilo
več obnavljati, t. j. kupovati trikrat
za isto kolo. Srečko si kupil enkrat
in si nanjo igral. Ker so bili ukinjeni
razredi, je odpadlo tudi vpisovanje
igralcev.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše
drage žene in mamic

VIDE BEVK

se najlepše zahvalujemo vsem, ki so
jo spremlili na naši zadnji poti. Zlasti
se zahvalujemo upravi komiteja ZK,
sindikalnemu podružnici in pevskemu
zboru Litostroja, komiteju ZK Sentjave
Zaluziči, osnovni org. ZK in SZDL Guncje.
Zaluziči starši, mlčo silvo
ter otroka Vido in Silva

dr. ANTONA VRHOVCA

iskrena hvala. Posebna zahvala obLO
Cerknica, Upravi tovarne Brest —
Cerknica za razumevanje in pomoč
ter obilo cvetja, dr. Pušenjaku za nagovor,
pevecem Svobode-Cerknica za žalostinko
in vsem ostalim za tako številne
izraze sožalja in cvetja.
Neutolažljiva žena dr. Marija Vrhovec
s sinčkom Matjažkom, oče in ostali.

CELJSKE VESTI

Nedeljska zdravniška dežurna služba
za avgust: Dne 5. avgusta, dr. Jože
Fiser, Gregorčičeva ulica 7. — Dne
12. avgusta: dr. Maks Bitenc, Cankarjeva
ulica 11. — Dne 19. avgusta: dr.
Jože Cerin, Cankarjeva ulica 9. —
Dne 26. avgusta: dr. Jože Cerin, Cankarjeva
ulica 9. — Nedeljska dežurna
zdravniška služba traja od sobote do
18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

»UNION«: Ameriški barvni film:
»Boj za poseste.«
»METROPOL«: Amer. film: »Tarzan
in njegova prijateljica.«

IZ MURSKÉ SLOBOTE

KINO
»PARK«: Madžarski film: »Pomlad
v Budimpešti.«

VESTI IZ TRBOVELJ

Zdravniško dežurno službo od sobote
do 14. ure do ponedeljka do 7. ure
opravlja dr. Ivka Krasnik v splošni
bolnišnici.
KINO
»SVOBODA-TRBOVLJE II.«: Ameriški
barvni film: »Nežna pesem.«
Potujoči kino okrajne zveze »Svoboda«
in prosvetnih društev predvaja
jugoslovanski film »Jubilej gospoda
Ilika« v soboto ob 18 v Zidanem
mostu, ob 20.30 v Jagnjenici; v nedeljo
ob 16 v Podkumu, ob 14.30 na Polšni
ku, ob 18 na Vrhovcu, ob 20.30 v Lokni
pri Zid. mostu; v ponedeljek ob 20
Trbovlje-Posetje na prostem; v torek
ob 20 Zagorje-Okrogarjeva kolonija;
v sredo ob 20 Zagorje-Potoška vas.

IZ DOMŽAL

KINO
Svedski film: »Margite.«

VESTI IZ KRANJA

KINO
»STORŽICE«: Francoski barvni film:
»Kadet Russel«. Predstavi ob 18 in 20.
LETNI KINO »PARTIZAN«: Dvojni
program: Ob 20 ameriški barvni
film »Na divjem zapadu«. Ob 22
premiera sovjetskega barvnega filma:
»Arena pogumnih«.
»SVOBODA«: Ameriški film: »Slavolok
zmagovalec«. Predstava ob 20.

Ljudsko revijo Prešernove
družbe
OBZORNIK
dobite v vseh knjigar-
nah, kioskih, trafikah

Kaj zdaj,
HANS FALLADA
ROMAN FANT?
20
V.
V ponedeljek pri zajtrku so se Ovečki močno zasvetile oči:
»Danes se bo začelo zares!« Pogledala je po sobi: »S tole kramo
bom že pomedla.« In čez čas: »Kakšna se ti zdi kava? Četrtna
je prave, veš!«
»Vprašaj zato, ker veš...«
»Fant, če hočeva kaj prihraniti...«
Pinneberg ji je razložil, da si je došle lahko vsako jutro
privoščil pravo kavo, ona pa je rekla, da za dva pač stane več kot
za enega. On ji je postregel s pripovedmi drugih, češ da se v zakonu
ceneje živi da je hrana za dva v zakonu cenejša, kot če je
v gostilni en sam.
Se dalje sta mislila na glas, iznenada pa je Pinneberg skočil
pokonci: »Hudiča, na delo moram! In sicer takoj!«
Poslovlila sta se med vrati. Ko je bil že sredi stopnišča, je
zaklicala za njim: »Fant, počakaj no! Kaj bi rad danes za kosilo?«
»Meni je vseeno,« se ji je odzval med hitro hojo po stopnicah.
»Ti povej! Saj ne vem...«
»Tudi jaz ne!« In že so se zaloputnila vežna vrata.
Gospa Kleinholz je vsakokrat odgovorila: »Oče, misli na otro-

Skočila je k oknu. Ze je stopal po stezi in ji mahal, najprej
z roko, nato z robcem, ona pa je stala pri oknu, dokler se ni
onstran plinske svetilke izgubil za rumenkastim zidom v daljavi.
In potem je imela Ovečka prvič v svojem dvaindvajsetletnem življenju
vse dopoldne samo zase, stanovanje samo zase in sestavo
prvega jedilnika. Lotila se je dela.
Pinneberg pa je srečal na Glavni cesti mestnega tajnika Kran-
za in ga je vljudno pozdravil. Pa se je spomnil: pozdravil ga je bil
z desnico in na desni roki ima prstan. Upam, da tajnik ni videl
prstana, je pomislil. Fant je snel poročni prstan in ga skrbno
spravil v skrivnem predalčku svoje listnice. Upiralo se mu je, toda
kar mora biti...
Medtem pa so vstali tudi že pri Pinnebergovem delodajalcu
Kleinholzu. Vstajanje v tej hiši ni bilo nič kaj prijetno, kajti že
od nekdaj so imeli družinski člani navado, da so si na tešče po-
vedali resnico. Ob ponedeljskih zjutraj je bilo po navadi najhuje,
kajti nedeljske večere je imel oče zase in to se mu je vselej
maščevalo naslednje jutro.
Emilija Kleinholz ni nič kaj izbirala besed. Kolikor žena
sploh lahko kroti moža je Emilija svojega gotovo krotila. Zadnje
čase je bilo nekaj nedelj zapovrstjo sploh kar precej v redu.
Emilija je v nedeljo zvečer preprosto zaklenila vežna vrata, po-
stavila po večerji pred moža sodo ali steklenico piva in ga kasneje
primerno razvedrila s kozarčkom konjaka. Potem se je razvil
nekaj družinskemu večeru podobnega: deček je sedel kje v kotu
— pravilno so, da je sitnež ženski sta za mizo vezli — za Ma-
rijino balo — oče pa je listal po časopisih in je kdaj pa kdaj
spregovoril: »Daj kozarček, mama!«
Gospa Kleinholz je vsakokrat odgovorila: »Oče, misli na otro-

ka!« Včasih je potem le nalila kozarček, včasih pa tudi ne, pač
glede na to, koliko ga je po njenem mnenju mož že imel pod kapo.
Tako je minil tudi ta nedeljski večer. Okoli desete so se že vsi
odpravljali spat. Ob enajstih pa se je žena zbudila. Tema je bila
v sobi. Emilija je prisluškovala. V sosednji sobi je smrčala Ma-
rija, deček je po svoje ubiral tone na otroškem ležišču zraven
očetovega vnožja, samo očetov glas je manjkal v tem nočnem
zboru.
Gospa Kleinholz je segla pod zglavje: ključ od vežnih vrat
je takoj otipala. Vstala je, stopila po stanovanju, šla v klet in na
dvorišče — stranišče so imeli na dvorišču — nikjer nikogar. Nazo-
dne je odkrila, da je pisarniško okno samo prislunjeno, ona pa
ga je poprej sama zaprla.
V gospe Kleinholz je vrelo od besa: četrta litra konjaka, stekle-
nica piva, vse zaman! Za silo se je oblekla, se ogrnila z višnjevo
haljo in se odpravila iskat moža. Gotovo je v svojem kotičku in
se ga bo našel, je natanko vedela.
Kleinholzovi so imeli na Mestnem trgu staro, dobro trgovino
z žitom. Emil je bil že tretji rod. Vedno je bila trgovina ugodna,
ljudje so imeli zaupanje vanjo, stalno je imela poslovne zveze s
tri sto okoliškimi kmeti. Če je rekel Emil Kleinholz, da je umetno
gnojilo dobro, potem kmetje niso vpraševali po analizi, marveč
so verjeli, da je dobro in je to zares tudi bilo.
Toda eno senčno stran je imela ta trgovina: vedno so kupčije
zalivali, skratka ta trgovina je bila že po naravi »mokra«, nujno
povezana s pijačo. Pri vsakem vagonu krompirja, pri vsakem to-
vornem listu, pri vsakem obračunu: pivo, žganje, konjak. To gre,
če je žena dobra in zna urediti gospodinjstvo. Prijetno je, če žena
drži z možem, ne gre pa, če kar naprej zmerja.

Ali že veste, kaj bo?

od 25. avgusta do 5. septembra
v Ptuj

ZA OBČINSKI PRAZNIK

OBČINE MORAVČE

čestitajo vsem svojim občanom in jim želijo mnogo uspehov v nadaljnjem razvoju:

- OBČINSKI LJUDSKI ODBOR MORAVČE
- OBČINSKI ODBOR ZB NOV MORAVČE
- OBČINSKI KOMITE ZKS MORAVČE
- OBČINSKI ODBOR SZDL MORAVČE
- OBČINSKI KOMITE LMS MORAVČE
- OBČINSKI ODBOR SZDL MORAVČE

IN KOLEKTIVI PODJETIJ:

Remontno gradbeno podjetje Moravče
Kmetijska zadruga Moravče

s svojimi pospeševalnimi oddelki in
KMETIJSKIM POSESTVOM

Gostilna »GORJANC«, Moravče
Krajevna mesarija Moravče
Pekarija Moravče

Obenem vabimo tudi na odkritje spominske plošče borcem in talcem, ki bo dne 5. avgusta 1956 v Moravčah.

OBRTNA ZBORNICA ZA OKRAJ LJUBLJANA

razpisuje mesti:

ekonomista-analitika

Pogoji: ekonomska fakulteta oz. ekonomska srednja šola z nekaj prakse v ekonomsko-analitičnem delu

administrativnega uslužbenca-statistika

Pogoji: ekonomska srednja šola oz. nepopolna srednja šola

Plača po dogovoru. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe s podatki o šolski izobrazbi, dosedanjih zaposlitvi in kratkim življenjepisom pošljite na zgornji naslov najkasneje do 31. t. m. 3009

ZA KRAJEVNI PRAZNIK KRAJA

LUKOVICA

ki bo 5. avgusta — čestitajo vsem prebivalcem na območju bivše občine Lukovica:

- KRAJEVNI ODBOR ZB NOV
- KRAJEVNI KOMITE ZKS
- KRAJEVNI ODBOR SZDL
- KRAJEVNI KOMITE LMS

IN KOLEKTIVI PODJETIJ:

KMETIJSKA ZADRUGA s svojimi poslovalnicami:
KRAŠNA • PREVOJE • SENTVID
DOMZLAJE

ter s svojimi pospeševalnimi oddelki:

KAMNOLOM • POTUJOČI KINO
MESARIJA • GOSTINSTVO •
PEKARIJA

Krajevni odbor ZB LUKOVICA vabi na odkritje spominske plošče, ki bo 5. avgusta 1956 na pokopališču v Zlatem polju.

DROBNI OGLASI

RAZPIS. Fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani razpisuje za predmet geodezija mesto docenta, izrednega profesorja ali rednega profesorja. Prijave sprejema fakulteta 14 dni po objavi v »Uradnem listu LRS« na naslov: »Fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani, Krekov trg 1. — Dekan. 3008

PIŠALNI STROJ znamke L. C. Smith, dobro ohranjen, in lep jedilni servis za 12 oseb, s srebrnim robom, črni porcelan, ugodno prodam. — Naslov: Poljanska cesta 36, Ljubljana. C 134

RADIO OMARICA Körtning napredaj. Oglej v prodajalni Tovarne cigarete Sarajev v Kolodvorski ul. vsak dan dopoldne in popoldne. 538

BRZOŠIVALNI STROJ — entla, pikira in normalno šiva naprej in nazaj, tudi na motorni pogon, znamke Pfaff, ugodno prodam »Obnova«, Maribor, Slovenska 36. M 245

GRAMOFON kovček, močan in čist glas, s 25 novimi ploščami, prodam. Ponudbe v upravo LP pod »His Masters Voices«.

OSEBNI AVTOMOBIL znamke »Adler«, v uporabnem stanju, registriran, prodaja najvišjemu ponudniku Mestni zdravstveni dom — Celje, Vodnikova 1, kamor stavite ponudbe. C 133

STARE IZTROŠENE RADIATORJE, približno 1000 kg, prodaja najvišjemu ponudniku Mestni zdravstveni dom, Celje, Vodnikova 1, na katerega stavite ponudbe. C 134

GOSPODARSKO PODJETJE

ŽELEZARNA ŠTORE

razpisuje mesto

štipendista

na šoli za socialne delavce v Ljubljani

Pogoji: dovršena srednja šola z maturo ali pa nepopolna srednja šola z najmanj 3-letno uspešno prakso v socialni ali podobni službi (personala).

Rok prijave do 12. avgusta letos. 3000

UPRAVA CIVILNEGA LETALSTVA

razpisuje

natečaj

za sprejem v službo

uslužbenca

za delo v mednarodnem oddelku Uprave civilnega letalstva

Pogoji: končana pravna fakulteta in po možnosti letalska akademija ter znanje francoskega, angleškega in ruskega jezika

Plača po uredbi in dopolnilna plača.
Kolkovane ponudbe z življenjepisom pošljite UPRAVI CIVILNEGA VAZDUHOPLOVSTVA, Beograd, Bircaninova št. 1/III, sekretariat — do 15. avgusta 1956

Oglašujte v našem listu!

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA VIPAVA

razpisuje mesta za:

šefa oddelka za gospodarstvo

Pogoji: srednja šolska izobrazba in najmanj petletna upravna praksa

šefa oddelka za finance

Pogoji: srednja šolska izobrazba in najmanj petletna praksa v upravno finančni službi

strojepisko

Pogoji: nižja šolska izobrazba in potrebno strokovno znanje za strojepisko Ia, oziroma Ib razreda

Osnovna plača po temeljni uredbi, za šefe oddelkov tudi dopolnilna plača po občinskem odloku. — Reflektanti naj pošljejo svoje pravilno kolkovane pismene ponudbe s kratkim življenjepisom ali opisom sedanjega službovanja na OBČINSKI LJUDSKI ODBOR VIPAVA do 15. avgusta 1956. 3005

OBISKOVALCI

MARIBORSKEGA TEDNA!

OBIŠČITE RAZSTAVNI PROSTOR TAM-a

TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR RAZSTAVLJA
SVOJE PROIZVODE:

- kamione
- avtobuse
- kiperje

INFORMACIJE DOBITE PRI ZASTOPNIKU PRODAJALNE
TAM — V PAVILJONU NA RAZSTAVIŠČU MT

Industrija pletenin, rokavic in konfekcije — Kranj

SPREJME TAKOJ:

obratovodjo konfekcije perila

Pogoji: tekstilni tehnik z vsaj 3-letno prakso v tej stroki

administrativno moč za tehnično pisarno

Pogoji: tekstilni tehnik — začetnik, prednost imajo tehniki trikotajne stroke

finančnega knjigovodjo

Pogoji: popolna srednja šola oziroma ekonomski tehnikum, zaželena krajša praksa

kvalificiranega električarja

Pogoji: sposoben vršiti samostojno službo
Nastop službe takoj ali po dogovoru, plača po tarifnem pravilniku. K 101

UPRAVNI ODBOR KOMUNALNEGA PODJETJA CESTE IN KANALIZACIJA, KRANJ

razpisuje mesto:

RAČUNOVODJE

Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba z večletno prakso v samostojnem vodenju računovodstva.

Opremljeno samsko stanovanje na razpolago. — Ponudbe naslovite na zgornji naslov v roku 15 dni.

UMETNIŠKI ZAVOD ZA LITOGRAFIJO

LJUBLJANA • IGRISKA 6

sprejme

dva knjigotiskarska strojnika

Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. Nastop službe s 1. oktobrom 1956. Pismene ponudbe pošljite na zgornji naslov. 3007

ZDRUZENJE STROJEGRADNJE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD • Nemanjina 18 • telefon 26-545

razpisuje natečaj za

SEKRETARJA

ZDRUZENJA STROJEGRADNJE JUGOSLAVIJE
Pogoji: ekonomska ali tehniška fakulteta z najmanj 10-letno prakso v strojegradnji. Od tega nekaj časa tudi na vodilnih položajih. Potrebno je znanje tujih jezikov

Plača po tarifnem pravilniku. — Rok za vlaganje pismenih ponudb je 20. avgust 1956. — Nastop službe 1. septembra 1956. 2843

UPRAVNI ODBOR ZDRAVSTVENEGA DOMA KRANJ

razpisuje

MESTO BOLNIČARKE

v Zdravstveni postaji Preddvor pri Kranju

Plača po uredbi dopolnilna plača po tarifnem pravilniku. Samsko stanovanje zagotovljeno. — Nastop službe 1. septembra 1956. — Pravilno kolkovane prošnje naslovite z navedbo dosedanjega službovanja na:

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ, Poljska pot 8. 3006

Strojna tovarna Trbovlje
V TEM LETU

ponovno znižuje cene

svojih sledečih serijskih proizvodov
od 1. avgusta 1956 dalje

Tek. št.	Predmet	Enota	Dosedanja cena din	Nova cena din
1.	Električno vito TEM-6	kom.	415.000	370.500
2.	Električno vito TEM-16	kom.	1.150.000	1.017.500
3.	Prenos. transp. trak TPN-304	kom.	650.000	487.500
4.	Prenos. transp. trak TPN-306	kom.	750.000	562.500
5.	Prenos. transp. trak TPN-308	kom.	850.000	637.500
6.	Prenos. transp. trak TPN-404	kom.	850.000	637.500
7.	Prenos. transp. trak TPN-403	kom.	880.000	660.000
8.	Prenos. transp. trak TPN-408	kom.	1.250.000	937.500
9.	Prevoz. transp. trak TPV-508	kom.	1.500.000	1.125.000
10.	Prevoz. transp. trak TPV-510	kom.	1.750.000	1.312.500
11.	Prevoz. transp. trak TPV-512	kom.	2.100.000	1.575.000
12.	Udarni drobilec IZ-I	kom.	2.500.000	1.925.000
13.	Udarni drobilec IZ-II	kom.	4.500.000	3.430.000
14.	Udarni drobilec IZ-III	kom.	9.500.000	7.230.000
15.	Rez. deli ud. drob. IZ-I	garn.	185.000	139.000
16.	Rez. deli ud. drob. IZ-II	garn.	350.000	262.500
17.	Ročni vitel RV-3	kom.	630.000	472.500
18.	Ročni vitel RV-5	kom.	760.000	570.000
19.	Dvobob. skraper 2 SKR-15	kom.	1.400.000	1.108.500
20.	Dvobob. skraper 2 SKR-5,5	kom.	720.000	562.000
21.	Wocco črpalka TZ3-120	kom.	140.000	119.000
22.	Enov. strg. transp. EVT-60	kom.	2.700.000	2.327.000
23.	Pogonska postaja EVT-60	kom.	567.000	482.000
24.	Natezalna postaja EVT-60	kom.	172.000	146.500
25.	Zlebovi L-1,5 m EVT-60	kom.	30.000	22.500
26.	Strgalna veriga EVT-60	m	9.500	7.125
27.	Reduktor 13,5 kW DSC-2	kom.	750.000	637.500
28.	Enov. strg. transp. EVT-120	kom.	7.100.000	6.160.000
29.	Strgalna veriga EVT-120	m	12.000	10.200

ZAHTEVAJTE NAŠE PROSPEKTE IN PONUDBE!

OPERA na filmskem platnu

Češki režiser Vaclav Krška je izdelal film po Smetanovi operi »Dalibor«

Milada (Vera Heroldova), ki namerava osvoboditi Daliborja, nerotno čaka na dogovorjeno znamenje

Operna zgodba: V Pragi je stolp, ki so mu dali ime po srednjeveškem junaku Daliboru. Pravijo, da je bil zaprt v tem stolpu, potem ko se je ploskoviškemu grofu maščeval za smrt svojega prijatelja Zdeneka. Daliborja so ujeli in ga zaprli v stolp, kjer je ujetnik igral violino. Sestra ubitega ploskoviškega grofa je sprva zahtevala, naj kralj obsodi ubijalca na smrt, potem pa se je vtihotapila v ječo, prinesla ujetniku gosli in se zaljubila vanj. Kralj je izvedel za namen Daliborjevih prijateljev, ki so hoteli ujetnika osvoboditi, zato ga je obsodil na smrt. Ko so Daliborja peljali na morišče, so ujetnikovi prijatelji napadli. V spopadu je bila Milada smrtno ranjena in je umrla v Daliborjevih rokah, ta pa se potem ni več upiral izvršitvi smrtne kazni.

Filmskega umetnika, kakršne je Vaclav Krška, je mikala romantična operna zgodba in šeks-

pirjanski zapleti v njej. Dejanje je režiser razdelil v nove epizode in ustvaril nekaj dodatnih junakov, ki so za gledalca spremljevalci vse filmske zgodbe; dogodke, ki jih vsebujejo arije Daliborja, Milade in kralja Vladislava, pa je pričaral na filmsko platno.

Smetanova glasba je inspirirala režiserja Krško za smelo kompozicijo posnetkov. V njej je mračno vzdušje gotskega mesta, strastno sovraštvo in kljubovalnost zatiranih ter nežnost prvega plamena ljubezni.

Režiser je pri zasedbi vlog strogo ločil pevske komponente od igralske. Arije so najprej posneli na tonski trak; peli so člani praškega opernega gledališča, igrali pa dramski igralci. Razen filmske igralkice Jane Ribačeve, ki je nastopila v vlogi vaškega dekleta Jitke, je režiser izbral večino mlade pevke in pevce. Daliborja igra študent glasbe Karel Fiala, Milado pa poje Vera Heroldova, Budivoja Přemisl Kočí, kralja Vladislava pa Vaclav Bednař.

Film »Dalibor« torej ni na trak posneta opera in tudi ne običajni film, ker so režiserski prijemi močno pod vplivom Smetanove glasbe.

USPEH NAŠIH FILMOV NA ČESKEM

Nad osem tisoč Pražanov je bilo pred kratkim na prvih pred-

stavah jugoslovanskih filmov »Zasledovanje« in »Kri za svobodo« na Češkoslovaškem. Ta filma so pokazali Čehom v okviru filmskega festivala delovnih ljudi, ki ga v Pragi organizirajo sočasno z mednarodnim filmskim festivalom v Karlovih Varyh in na katerem predvajajo tam prikazane filme.

Razen Pražanov so videli »Zasledovanje« v okviru filmskega festivala tudi prebivalci Pardubic, kjer je prišlo gledat film sedem tisoč ljudi, in pa ljudje iz Gottwaldova, ki jih je bilo na predstavah jugoslovanskega filma deset tisoč.

»NEMRTNIKI« SO SE ZGANILI

Člani francoske akademije — Francozi jim pravijo »nemrtniki« — so stopili s svojega Olimpa in so povzdignili svoj glas za povsem posvetno reč. Finančnemu ministru so poslali izjavo, v kateri opozarjajo, da novi osnutek zakona o davkih najbolj prizadene francoske izobražence. Francoska »duhovna elita« je soglasno podpisala to izjavo. Ali bo finančni minister po številnih protestih proti novim davkom upošteval jasno govorico »nemrtnikov«, kdo ve?

gi, Pardubicah in Gottwaldovu se je udeležila tudi delegacija jugoslovanskih filmskih delavcev, ki so jih Čehi toplo sprejeli, v Gottwaldovem pa so jih prosili, naj kaj povedo o jugoslovanskem filmu.

Najboljši češki komiki sodelujejo v filmskem omnibusu, ki so v njem združili štiri zgodbe pod skupnim naslovom »Kinematograf portretista Jaroslava Haška«. V slogu nemega filma je režiral ta omnibus Oldřich Lipský, ki je pred leti ustvaril pristno cirkusko vzdušje v filmu »Dvigni zaveso!«

Potem ko je umrla Milada, se tudi Dalibor (Karel Fiala) ni več upiral

BESEDA, DVE o madžarskem filmu

Madžarska ima sorazmerno bogato filmsko tradicijo. Po vojni smo videli pri nas nekaj njihovih filmov, vendar ne dovolj, da bi si ustvarili predstavo o sodobni madžarski filmski umetnosti.

Na pravkar minulem filmskem festivalu v Pulju sta bila tudi madžarska filmska delavca, ki sta prav rada postregla s podatki o sedanji madžarski filmski proizvodnji. Zdej imajo tri filmske podjetja s šestimi ateljeji, ki izdelajo povprečno deset do štirinajst filmov na leto.

Po letu 1948 so posneli na Madžarskem 52 umetniških filmov, od tega 29 s sodobno tematiko. Filmskih dvoran imajo 577, predstave pa si je lani ogledalo 115 milijonov ljudi, torej približno petkrat več kot v predvojnih letih.

»Trudim se, da bi se odmaknili od dogmatično-didaktičnih metod, in skušamo izdelovati predvsem filme s sodobno tematiko,« je dejal madžarski filmski

delavec Karlo Janoš. »Pri nas se pozna precejšen vpliv tako imenovanega italijanskega novorealističnega filma.«

Zadnje čase se na Madžarskem čedalje bolj kaže težnja, da bi filmska proizvodna podjetja samostojno odločala o bodočem filmskem repertoarju. V ta namen so ustanovili odsek za dramaturgijo, scenarije pa preberejo tudi drugi umetniki in pisatelji. Nazadnje prečita scenarij minister za prosveto, ki potem da svoj pristanek ali pa tudi ne...

Madžarska filmska delavca sta povedala, da sta prišla na filmski festival med drugim tudi z namenom, da bi proučila možnosti za filmsko sodelovanje z jugoslovanskimi podjetji. Povedala sta, da bi Madžari sodelovali pri filmski inscenaciji Ignjatovičevega »Vase Rešpekt« in Krleževe drame »Gospoda Glembejvi«, ki so jo nedavno prevedli v madžarsčino.

Na Madžarskem kažejo zadnje čase precej tujih filmov, med katerimi je doživel največji uspeh švedski film »Plesala je eno samo poletje«, za njim pa sta filma »Fanfan tulipan« in »Pred potopom«. Med jugoslovanskimi filmi so pokazali najprej »Vesno«, ki si jo je ogledalo 1.300.000 ljudi, nedavno pa so Madžari odkupili tudi »Krvavo pot«, ki jo bodo pokazali letošnjo jesen, ko bo na Madžarskem teden jugoslovanskega filma.

Vneti obiskovalci filmskih predstav in poznavalci zvezd vseh kalibrov se nemara včasih vprašujejo, kako je zdaj z njihovimi nekdanjimi ljubljenci s filmskega platna. To pot posredujejo bralcem sliko Camille Horn, ki je nastopila filmsko kariero leta 1927. Ko se je začel uveljavljati zvočni film, je igrala v letu dni kar sedem filmskih vlog na treh celinah. V celoti ima za seboj 76 filmov. Gorinja slika jo kaže z umrlim igralcem Theodorjem Loosom v filmu »Beli sužnji«. Morda se je spomni kak starejši gledalec iz filma »Friedemann Bach« ali iz »Zadnjega valčka«. Zdej živi Camilla Horn v Münchenu.

PODJETJE »UFA« obnavlja

Nedavno ustanovljena nemška filmska družba »Universum« bo menda v kratkem prenesla svoj sedež v Berlin, takrat pa bi se združila sedanja berlinska in düsseldorfška filmska podjetja v novo podjetje »UFA-Film«. To pomeni, da bi spet centralizirali nemško filmsko proizvodnjo pod skupnim nazivom predvojnega

podjetja UFA. Nemci si obojajo, da bo to dalo njihovi filmski ustvarjalnosti nov zagon, ker se bodo sile koncentrirale na enem mestu in ne bodo več razdrobljene tako rekoč po vsej Nemčiji.

Seveda pa moramo biti pri označevanju tega podjetja s pridevnikom »novo« dokaj previdni, kajti s tem še ni rečeno, da se bo izboljšala tudi kvaliteta nemškega filma, ki je po drugi svetovni vojni zašel v zagato, kot ugotavljajo nemški in tuji filmski ocenjevalci. Gledališka uprava se bo iz Düsseldorfa preselila v Berlin, za njo pa bo prišlo v nemško glavno mesto tudi münchensko podjetje Herzog.

München je postal po drugi svetovni vojni precej močno filmsko središče, prav tako tudi Hamburg, k temu pa velja omeniti še manjše filmske ateljeje v Bendsdorfu, Göttingenu in Wiesbadenu. S centralizacijo filmske proizvodnje v Berlinu pa bodo ti ateljeji precej izgubili, pa tudi podjetje »Bavaria-Film« v Münchenu verjetno ne bo več tako napredovalo, saj s svojo zmogljivostjo 20 filmov na leto ne bo moglo tekmovati s centraliziranim berlinskim podjetjem. Vsi trije omenjeni manjši ateljeji zmorejo skupno 12 do 16 filmov na leto, medtem ko bo novo berlinsko podjetje lahko posnelo letno 32 do 36 filmov. Preostane samo še vprašanje kvalitete, tu pa bodo morali »amerikanizirani« nemški filmski delavci pošteno poprijeti, saj njihova povojna filmska proizvodnja tako rekoč skoraj nič ne pomeni.

NOV ITALIJANSKI JUNAK

Italijanski režiser Pietro Germi je dolgo iskal igralca deške vloge v svojem filmu »Zelezničar«. Preizkusili so več tisoč fantičkov, vendar niso mogli najti pravega. Potem je opazil režiser Germi Edoarda Nevola, osemletnega dečka z rimske ceste, ki je v njem takoj zaslužil vrednega naslednika nepozabnega mavlega junaka iz »Tatov kolosa«.

Preden se je italijansko filmsko občinstvo utegnilo navdušiti za svojega najnovejšega filmskega

Edoardo Nevola v »Zelezničarju« ga otroka, ni je ta zagotovil se precejšen uspeh na festivalu v Cannesu.

Potem ko je baje zelo dobro zaigral svojo vlogo v »Zelezničarju«, se je fantek spet vrnil k ju, se je fantek v rimskem predmestju Njegova mama je učiteljica, očeta pa je izgubil pri neki nesreči, ko mu je bilo dve leti.

Deček se je sprva branil vloge, ki jo je pred njim prebrala že na tisoče njegovih vrstnikov, nato pa je iznenada spregovoril nato pa je iznenada spregovoril nato pa je iznenada spregovoril

v svoji otroški naivnosti: »Mama, ali ti potem ne bo treba več delati, če bom jaz zaslužil pri filmu?«

Dolge dneve in noči je prebil v megli, temi in na mrazu in je — tako pravijo kritiki — zelo dobro zaigral svojo vlogo v »Zelezničarju« režiserja Germija.

Filmski DROBIŽ

Režiser Rolf Thiele se je odpravil z Nadjo Tiller in Martinom Heidom v New York, kjer bodo posneli zunanje kadre za film »Friederike Barrings«.

Hollywoodski producent David O. Selznick bo baje skušal dobiti pristanek angleške kraljevske družine za snemanje filma po »Spominih«, ki jih je nedavno objavila vojvodinja Windsorska.

Montgomery Clift si je že opomogel od avtomobilske nesreče in je začel snemati film »Šinovi in ljubimci«, ki so za njega pripravili scenarij po romanu Angleža D. Lawrencea.

Italijanski filmski režiser Roberto Rossellini pripravlja film, ki ga bo snemal v Indiji, še poprej bo obiskal nekaj delov Bliznjega vzhoda, kjer bo skušal najti primerne terene. Ko so ga vprašali, ali je po njegovem mnenju televizija uničila film, je odgovoril: »Film je uničil sam sebe.«

V filmu »Moja teta, tvoja teta« podjetja Gloria se bodo menda zbrali vsi nemško govoreči komiki: Theo Lingens, Hans Moser, Rolf Olsson, Fritz Imhoff, Harry Fass in Eitel Reschke.

Komičarka in pisateljica scenarijev Jutta Bornemann pripravljala scenarij za nov francoski film »Cesarski ples«. V glavni vlogi jo nastopila Sonja Ziemann, film pa bo režiral Franc Antel.

JURČEK RISE

Pobegli vlomilec

Začelo se je takrat, ko je prišel k Jurčkovim na obisk sosedov Pepe in ves popoldan na dolgo in na široko pripovedoval o vlomilcih. Pepe je bil za te stvari strokovnjak, kajti prebral je veliko knjig in videl še več filmov. Seveda je bil že velik in je hodil v tovarno, kjer se je učil za strugarja.

»Vlomilci morajo biti res zanimivi ljudje,« je zaključil Jurček, potem ko je Pepe odšel. Takoj je sedel za mizo in se lotil dela.

Narisal je neobritega možakarja, ki je mrko gledal izpod čela. V eni roki je držal šop ponarejenih ključev, v drugi pa veliko vrečo. Na obrazu je imel prilepljen oblič.

»To je vlomilec Barabič,« je dejal Jurček. »Gotovo zna še bolj zanimivo pripovedovati kot Pepe. No, mojster Barabič, povejte napeto zgodbo iz svojega življenja.«

Toda Barabič ni mignil niti z mezinem, kaj šele, da bi odprl usta.

»Nekaj nisem dobro narisal. Toda kaj?« je ugibal Jurček.

Dolgo je Jurček mrščil čelo in iskal napako, a brez uspeha. Naposled se je naveličal. Kaj se ne bi! Ura je bila že osem zvečer in mama mu je že najmanj trikrat rekla, da mora spat.